

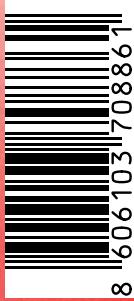
# PET SVET

MAGAZIN

ISTRAŽUJEMO!  
SUPLEMENTI U ISHRANI  
ČUVAJU I NEGUJU  
VAŠEG LJUBIMCA

IZDANJE ZA SRBIJU  
br. 4, februar/mart 2022.  
ISSN 2787-2211

Cena: 275 din



TOP 10 filmova o psima  
EMOTIVNE PRIČE O  
**DRUGARIMA NA  
ČETIRI NOGE**

ĆUPA-SREĆA  
KOJI SVET OSVAJA  
KOLICIMA NA DV

PAS  
OČKA

Zimski  
**SPORTOVU**  
U KOJIMA MOŽETE  
ŽIVATI SA SVOJIM PSOM

PAS ILI  
MAČKA?

KAKO ODABRATI  
LJUBIMCA KOJI ĆE  
ODGOVARATI VAŠEM  
NAČINU ŽIVOTA?

ISKRA BRAJOVIĆ  
SANJAM DA NA  
DRUŠTVENIM MRËKLAMA  
VIŠE NIKADA NEMA OBJAVA O  
NAPUŠTENIM ILLI MALTRETIRANIM  
ŽIVOTINJAMA.

20 neverovatnih  
činjenica o  
ZEĆEVIMA



---

BRINITE O CELOKUPNOM  
ZDRAVLJU VAŠEG  
KUĆNOG LJUBIMCA

---



PURINA

Vaš ljubimac, naša ljubav.®



# #8MESECI BRIGE

**Foresto obezbeđuje kontinuiranu zaštitu protiv  
buva i krpelja do 8 meseci**



Bayer Animal Health sada je deo Elanco kompanije. Foresto®, Elanco i logotip sa kosim crtama zaštitni su znakovi kompanije Elanco i njenih podružnica. Bayer i Bayer-ov krug zaštitni su znakovi kompanije Bayer. © 2021 Elanco.  
PM-RS-21-0024

Postaviti ogrlicu oko vrata životinje i podesiti tako da ne bude suviše stegnuta (razmak između vrata i ogrlice treba da bude dva prsta). Provuci višak ogrlice kroz omču i odseći sve što prelazi dužinu od 2 cm.

**Foresto®**

Brojevi rešenja:  
323-01-00178-16-001 od 21.09.2016. Foresto® ogrlica za mačke i male pse  
323-01-00177-16-001 od 21.09.2016. Foresto® ogrlica za velike pse  
Datum poslednje revizije teksta: decembar 2018.

**Pre upotrebe detaljno proučiti uputstvo! O indikacijama, merama opreza i neželjenim reakcijama na veterinarski lek, posavetujte se sa veterinarom ili farmaceutom.**



Skenirajte QR kod i prelistajte prošli broj Pet Svet Magazina!

## SADRŽAJ

FEBRUAR-MART 2022.

**8 TOP GEDŽETI**  
za vašeg ljubimca

**14 ZIMSKI SPORTOVI**  
u kojima možete uživati sa svojim psom

**18 EKTOPARAZITI**

**20 MAČKA KOJA OSVAJA SRCA**  
brkovima zbog kojih podseća  
na Fredija Merkjurija

**22 PAS ILI MAČKA?**  
Kako da donešete pravu odluku

**26 SUPLEMENTI U ISHRANI**  
čuvaju i neguju vašeg ljubimca

**30 TOP 10 FILMOVA O PSIMA**  
Emotivne priče o četvoronožnim drugarima

**34 O LJUDIMA I PSIMA**  
(i ponešto o mačkama)

**36 INTERVJU ISKRA BRAJOVIĆ:**  
Sanjam da na društvenim mrežama više  
nikada ne bude objava o napuštenim ili  
maltratiranim životinjama

**42 OSAM DOG FRIENDLY**  
evropskih planinskih hotela

**46 REČ VETERINARA:**  
Crevni mikrobiom

**48 20 NEVEROVATNIH  
ČINJENICA O ZEČEVIMA**  
Zečevi koji obaraju rekorde

**52 ČUPA – SREĆAN PAS**  
koji svet osvaja u kolicima na dva točka

**58 LJUBIMCI SA STILOM**

48



50



58



42



## MarloFarma

Na strani životinja. Zajedno.

Izdanje za februar 4/2022  
Periodika izlaženja - dvomesecno

**IZDAVAČ:** Marlo Farma d.o.o.  
Resavska 31, Beograd 11000

**GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:**  
Marko Marić

**PROIZVODNJA SADRŽAJA I REDAKCIJA:**



THE 42 MEDIA SOCIETY DOO

**42magazin.rs**

**ART DIREKTOR:**  
Dalibor Stanković

**IZVRŠNI UREDNIK:**  
Andrijana Živković

**UREDNIK TEMA:**  
Sanja Vuletić

**GRAFIČKI DIZAJNER:**  
Zoran Zarković

**SARADNICI:**  
Zora Vukelić, Jelena Niketić, Maja Smiljanić,  
Anja Vuletić

**STRUČNI KONSULTANTI:**  
Doktor veterinarske medicine Vladimir Hadžić,  
Slavko Marković

**FOTOGRAFIJE:**  
Stefan Jovanović, Janko Petković,  
Shutterstock, iStock Images,  
Unsplash, Canva, Freepik,  
Envanto Elements

**KONTAKT:**  
[redakcija@petsvetmagazin.rs](mailto:redakcija@petsvetmagazin.rs)

**ŠTAMPA:**



Segedinski put 72, Subotica 24000  
[office@rotografika.rs](mailto:office@rotografika.rs)

CIP - Каталогизација у публикацији  
Народна библиотека Србије, Београд 636.1/.9  
PET svet magazin / glavni i odgovorni urednik Marko  
Marić - 2021, br. 1- . - Beograd : Marlo Farma, 2021-  
(Subotica : Rotografika). - 30 cm  
Dvomesecno.  
ISSN 2787-2211 = Pet svet magazin  
COBISS.SR-ID 43544841

# DOBRO DOŠLI U PET SVET MACAZIN



Dragi čitaoci, pošto čitate ove redove, to već znači da ste ljubitelj životinja, a nama je veliko zadovoljstvo da vas pozdravimo u ime naše redakcije i poželimo vam dobrodošlicu u svet ljubimaca!

**Pet Svet Magazin** je nastao sa idejom da se na stranicama svakog broja nađe mnoštvo tema koje otkrivaju čudesan svet ljubimaca. Ako i sami imate ljubimca, onda vrlo dobro znate da su oni nepresušan izvor inspiracije i da se priča o svakodnevnim dogodostinama sa njima nikada ne završava. Mi smo se potrudili da neke od tema sa kojima ćete se susresti na narednim stranama budu zabavne, kako bi vas oraspoložile i nasmejale, ali i da uvrstimo korisne savete stručnjaka koji bi vam pomogli da vaš ljubimac bude zdrav, srećan i zadovoljan, a i vi sa njim!

Pred vama je četvrti broj **Pet Svet Magazina** koji smo pripremali sa jednakim nestrpljenjem i strašću baš kao i prvi!

Razlog za to ste vi! Zbog velikog interesovanja **Pet Svet Magazin**, koji ste proteklih meseci mogli da pronađete u prodavnicama za ljubimce, veterinarskim apotekama ili ambulantama, sada je dostupan na svakom kiosku kako bi vam bio nadohvat ruke! Veliko vam hvala na svim utiscima koje ste podelili sa nama, ali i na ohrabrenju da nastavimo da stvaramo zanimljive priče u kojima se nadamo da ćete uživati sa svakim okretanjem stranice!

A ono što vas očekuje na narednim stranama jesu najzanimljiviji zimski sportovi u kojima možete uživati sa svojim psom, a gde su zima i sneg, tu su i zimske destinacije, odnosno *Osam pet friendly* hotela širom Evrope u kojima će vaš

pas uživati jednako kao vi! Upoznáćete novu internet zvezdu, mačka koji zahvaljujući svojim brkovima neodoljivo podseća na Fredija Merkjurija! A kako je zima idealna za ušuškavanje i gledanje filmova, pripremili smo vam top listu od deset filmova sa ljubimcima koji će vas razgaliti, raznežiti i naterati da čvrsto zagrlite svog krznenog prijatelja koji je verovatno negde pored vaših nogu ili sa vama na kauču. Jedna posebna priča zagrejala je naša srca ovog meseca,

a u pitanju je pas Čupa, koji svet osvaja u pomoćnim kolicima i koji zahvaljujući požrtvovanosti i velikoj ljubavi njegovih spasilaca, danas ide u duge šetnje i druženje sa drugim psima. Sa popularnom glumicom Iskrom Brajović razgovarali smo o njenom carstvu šapa, koje čine dva psa i jedna mačka, kao i o tome zašto sebe pre svega smatra mačkarkom. Ona nam kroz intervjue otkriva kako izgleda svakodnevica sa tri ljubimca i čerkom. Ukoliko nastavite da listate vaš primerak **Pet Svet Magazina**, saznaćete i koji su to top gedžeti kojima možete obradovati svog ljubimca, ali i sebe. Naši stručni saradnici detaljno vam približavaju važne teme koje se tiču parazita kod životinja, mikrobioma i nezaobilaznog pitanja odabira kvalitetne hrane koja ispunjava sve potrebe vašeg ljubimca.

Okrenite narednu stranu i uživajte u inspirativnim, duhovitim i stručnim pričama koje otkrivaju fascinantni svet ljubimaca! Ukoliko želite, pozivamo vas da naše druženje nastavimo na našem Instagram profilu @petsvetmagazin, pišite nam svoje utiske, komentarišite pročitane priče, pošaljite nam fotografiju svog ljubimca ili nas tagujte! Sa nestrpljenjem čekamo da se bolje upoznamo! Dobro došli u Pet Svet!

Vaša  
Pet Svet Magazin redakcija

12

NEDELJA  
ZAŠTITE

BRAVECTO®



MarloFarma

Kao što ljudski svet uživa u komforu i zabavi savremene tehnologije koja nam donosi inovativne gedžete, tako je i sa ljubimcima! Otkrijte novitete koji će oduševiti vas i vašeg četvoronožnog prijatelja!

# TOP GEDŽETI ZA VAŠEG LJUBIMCA

Da li ste znali da osim hrane, vode, nege i igračaka možete da odete korak dalje ukoliko želite da ulepšate, ali i olakšate zajednički život vas i vašeg ljubimca? Kada se spoji ljubav prema psima i mačkama i savremena tehnologija, nastaju korisni gedžeti, dizajnerski predmeti koji nekada služe da vas zabave, da stimulišu inteligenciju i mehaniku kod psa i mačke, a nekad su korisni i čine život nas, vlasnika, jednostavno lakšim! Otkrijte novitete koje smo pažljivo pripremili za vas i odaberite svoje favorite kojima ćete obradovati sebe i svog ljubimca!

*Priredila: Andrijana Živković*



## Ne vidim te... – Vidim te, uvek!

Ne morate da se igrate žmurki sa vašim psom, a ne morate ni da budete pod stresom ako je odlutao iz vašeg vidokruga. Kako? Ukoliko vaš pas na sebi ima *Link AKC Smart Dog Collar*, uvek ćete znati gde se tačno nalazi. Ova izdržljiva kožna ogrlica odgovara većini malih i srednjih pasa i precizno određuje lokaciju vašeg ljubimca pomoću GPS-a, Bluetootha i Wi-Fi-a. Osim toga, možete je povezati sa veterinarskim kartonom vašeg psa kako biste pratili informacije poput temperature okoline i drugih. LED svetlo na ogrlici sa daljinskim upravljanjem je zgodno za noćne šetnje, a takođe je vodootporno 30 minuta u vodi. Takođe je jednostavno postaviti sigurne zone i dobiti upozorenja kada vaš pas odluta tamo gde ne bi trebalo da bude.





## Izvor sveže vode

Sigurno već znate da sveža voda treba uvek da bude dostupna vašim ljubimcima. Ali kada ste van kuće, ovaj zadatak nekad nije lako ispuniti. Znate i da su neki ljubimci zahtevni i ne žele da piju vodu koja je stajala, pa često žedni čekaju da se vratite kako bi pili vodu. Kako biste izbegli ovaj scenario, rešenje je *PETKIT Eversweet Gen 3 Smart Drinking Pet Fountain* koja ima tri podešavanja za cirkulisanje sveže vode. Pumpa zadržava vodu koja se kreće kroz pamučan filter, a koji blokira dlačice i neželjene čestice, omekšava vodu, dozvoljavajući kućnim ljubimcima da uživaju u svežoj, filtriranoj vodi iz dana u dan, što ih stimuliše da piju češće i ostanu hidrirani.

## Omiljena koska

Ako vaš pas voli koske i igračke, onda je *GoBone* kao stvoren za njega! U pitanju je interaktivna igračka koja može da se aktivira daljinski i kada niste sa svojim psom, a koja koristi nekoliko programa koji će angažovati vašeg psa i igrati se s njim u vašem odsustvu. Dva točka koja čine dva kraja koske pomažu ovoj igrački da se kreće po vašem domu ne bi li je pas jurio, a pomenuti točkići su mini-rezervoari za skladištenje poslastica! Programi su prilagodljivi starosti, težini i rasi psa, pa budite sigurni da će njegove potrebe za igrom biti zadovoljene.



## 2 u 1 – korisno i zabavno

*Petcube Play 2 Wi-Fi Pet Camera* obavlja dvostruku funkciju – nadzor vaših ljubimaca, ali i izvor zabave! Ovaj multifunkcionalni uređaj šalje upozorenja o kretanju vaših ljubimaca, ima dvosmerni zvuk, pa možete da komunicirate sa svojim ljubimcima i kada niste kod kuće, a omiljena funkcija je ugrađeni laser za igru koji mačke prosti obožavaju! Kamera emituje 1080p HD video sa širokougaonom pokrivenošću od 160 stepeni i uključuje noćni vid. Laserska igračka bezbedna za kućne ljubimce može da se kontroliše sa vašeg telefona ili da se podesi na režim automatske reprodukcije, koji će zabavljati vašeg krvnenog druga dok ste van kuće.



**Automatska hranilica za pse i mačke**  
 PetSafe automatska hranilica za pse i mačke je poseban uređaj koji su dizajnirali vlasnici ljubimaca kako bi ispunio sve njihove potrebe kada je reč o vremenu za obrok. Naime, on omogućava da možete daljinski da planirate, nadgledate i prilagođavate raspored hranjenja vašeg ljubimca pomoću aplikacije za pametne telefone. Hranilica sadrži 24 šoljice (5.678 ml) suve ili poluvlažne hrane. Jedinstveni dizajn transportera za hrani Smart Feeda dozira većinu oblika i veličina suve i poluvlažne hrane, a istovremeno pomaže u sprečavanju zastoja. Obroci se mogu zakazati do 12 puta dnevno. Odlična opcija za sve halapljive jeste što ova hranilica može da dozira obroke u malim količinama kako bi jeli sporije, tokom 15 minuta. Idealno za kućne ljubimce koji imaju tendenciju da jedu prebrzo, a zatim imaju problem sa štucanjem ili nadimanjem.



## Magična sprava

Zamislite toalet za mačke koji se sam čisti, uz to daje ugodno i udobno skrovište vašoj mački i dizajniran je tako da se stilski uklapa u svaki dom. I birate čošak u kom želite da ga stavite jer – zamislite – nema neprijatnih mirisa! Upravo sve ovo što smo nabrojali radi istovremeno Whisker robot koji se automatski čisti, prikačen je na internet radi vaše kontrole i služi kao skrovište za mace! Automatski i jedinstveni proces čišćenja uklanja otpad odmah nakon što mačka izade iz kutije.



## Krevet nove generacije

Osim što pruža dodatnu udobnost vašem krznenom prijatelju, ovaj pametni Petrics krevet za kućne ljubimce takođe može pomoći da vaši ljubimci budu zdraviji. Poseduje udoban dušek koji nudi kontrolu klime, način da pratite težinu vašeg ljubimca, obrasce odmora, kao i njihov nivo aktivnosti. Ugrađeni senzor na krevetu za kućne ljubimce prati temperaturu okoline i prilagođava idealne uslove na krevetu za optimalnu udobnost vašeg ljubimca. Ovaj pametni krevet za kućne ljubimce takođe radi zajedno sa Petrics ogrlicom za praćenje aktivnosti kako bi pružio podatke o stopi sagorevanja kalorija vašeg ljubimca, nivoima odmora, kao i drugim zdravstvenim parametrima.



## Inovativna boca

Petkit boca za vodu inovativnog dizajna je super praktična stvar za sve vlasnike pasa jer ne morate da razmišljate da li će vaš ljubimac tokom šetnje ostati žedan. Poklopac sa širokim otvaranjem koristi se kao posuda za vodu i više vam nije potrebna nikakva spoljna posuda da biste svom psu dali vodu da pije. Okrenite dugme ulevo i nastavite da pritiskate dugme jednom rukom i voda će teći u posudu. Zapečaćen silikonski dodatak unutar poklopca osigurava da nema curenja vode, pa ne morate da brinete da li će vaša torba ili ranac biti „poplavljeni“. Vaš ljubimac može da uživa u čistoj vodi bilo gde i bilo kada!

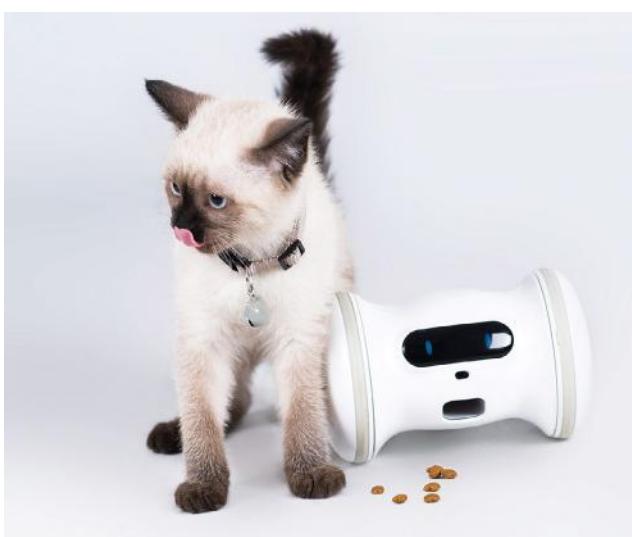


## Interaktivna igračka

Magkay interaktivna igračka za mačke najbolji je poklon vlasnicima mačaka ili vašem mačetu! Ova futuristička igračka za mačke na daljinsko upravljanje može doneti bezbroj sati zabave u vaš dom vašoj mački ili svima koji učestvuju u igri. Magkay igračka ima mala „kolica“ sa dva velika točka, visećim zvonom i igračkom od perja. Uz pomoć daljinskog upravljača koji je jednostavan za korišćenje možete da vrtite i vozite ova kolica u bilo kom pravcu!

## Najbolji prijatelj vašeg ljubimca – robot!

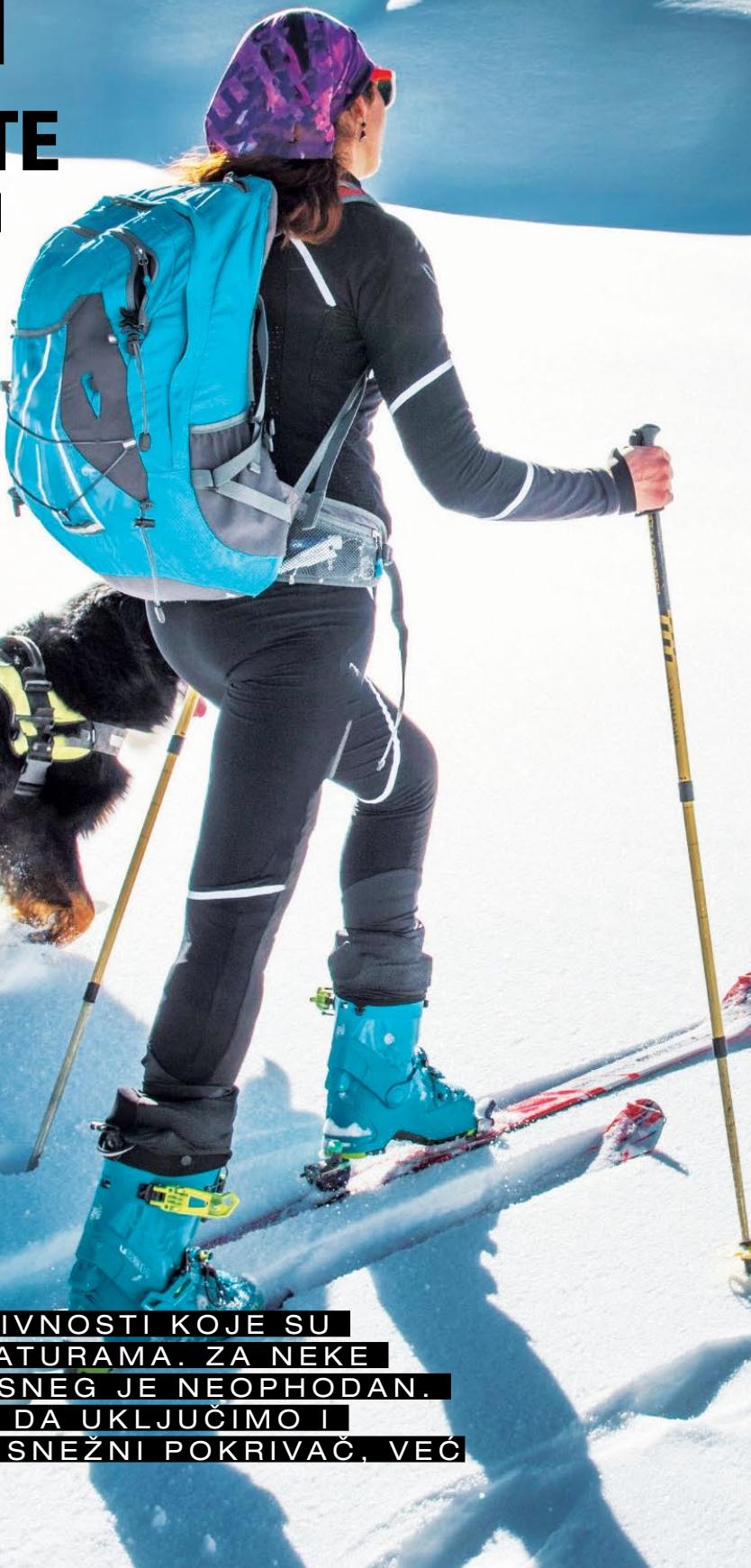
Lični trener za vašeg ljubimca spakovan je u VARRAM Pet Fitness robota, uz kog će vaš pas biti veoma aktivan, a samim tim i zdrav. Ovaj robot ima 16 različitih načina igre i može da se programira prema prilagodljivom rasporedu putem aplikacije. Koristeći aplikaciju, možete upravljati vremenom igre vašeg ljubimca, vremenom spavanja i još mnogo toga. Ovaj robot će vam omogućiti da pratite svakodnevnu aktivnost vašeg ljubimca, a može čak i automatski da deli poslastice kako bi podstakao aktivnost.



# Zimski sportovi U KOJIMA MOŽETE UŽIVATI SA SVOJIM PSOM

Teško je motivisati sebe da ostanete aktivni zimi. Prvenstveno zbog hladnoće, samo želite da se ušuškate na kauču sa psom i sačekate da se sneg otopi. Nema ništa loše u tome, ali ne možete provesti celu zimu u hibernaciji. Izadite napolje i povedite svog psa na zabavni, zimski trening u kojem možete uživati zajedno. Ova prilika je idealna da učvrstite odnos sa svojim psom, ali i da se pokrenete.

Pripremila: Anja Vučetić



IZABRALI SMO NEKOLIKO AKTIVNOSTI KOJE SU PRILAGOĐENE NIŽIM TEMPERATURAMA. ZA NEKE OD OVIH ZIMSKIH SPORTOVA SNEG JE NEOPHODAN. MEĐUTIM, POTRUDILI SMO SE DA UKLJUČIMO I OSTALE, KOJI NE ZAHTEVaju SNEŽNI POKRIVAČ, VEĆ SAMO HLADNOĆU



## Sankanje

S obzirom na to da pokreće mnoge mišiće, ova vrsta sporta odlično sagoreva kalorije. Kako biste lako prešli zimske staze, neophodno je da radite zajedno sa psima. Bezbedno praktikovanje ovog sporta zahteva da prethodno pse naučite da reaguju na komande sankanja. Takođe, za sankanje je vašem psu potreban i poseban pojaz koji treba da mu je udoban i kreiran posebno za ovaj sport.

## Planinarenje

Sneg postavlja planinarenje na nov nivo. Zajedno sa svojim psom morate utroštiti više energije kako biste prošli kroz duboke nanose snega. Uvek odredite rutu planinarenja pre nego što se zaputite u planine, ali i obavestite nekog iz neposredne okoline o vašem planu. Takođe, proverite lokalne vremenske izveštaje pre nego što započnete avanturu. Ne zaboravite da ponesete sa sobom i zalihe hrane, vode, kao i dodatni komad odeće.



Skenirajte QR kod i prelistajte prošli broj Pet Svet Magazina!

## Krpljanje

Cilj vam je da poradite na trbušnim mišićima, butinama i zadnjici? Vežite krplje, stavite psu povodac i prošetajte se zajedno po snežnoj tundri. Tokom ove aktivnosti znojićete se i aktivirati mišiće za koje niste ni znali da postoje. Ukoliko šetate psa na povocu koji ne zahteva funkciju vaših ruku (onaj koji se nosi oko struka), dodajte nekoliko štapova zarad vežbanja celog tela. Nakon sat-dva krpljanja sa svojim psom, oboje ćete zaslužiti ušuškano veče provedeno na kauču



## Kanikros

Ukoliko ove zime ne očekujete sneg, kanikros je savršen sport za vas. U ovom sportu veličina pasa ne predstavlja problem – sve dok voli da trči, pas će obožavati kanikros. Vi nosite pojaz, dok vaš pas nosi am. Oboje ste povezani rastegljivim (bungee) povocem ili nekom drugom elastičnom trakom koja smanjuje potrese dok pas vuče. Pošto su temperature zimi znatno niže, pas se neće prekomerno zagrejati.

Važno je napomenuti i da pored toga što sve rase pasa mogu da učestvuju u ovom sportu, ljudi različitih uzrasta i fizičke sposobnosti se lako mogu prilagoditi ovoj aktivnosti. Ovaj sport ohrabruje ljude, kao i njihove pse, da učestvuju u aktivnostima u prirodi, kao i da upoznaju nove prijatelje koji dele slična interesovanja. Takođe, kanikros lako održava formu i kondiciju.

**SKIJAŠ OBEZBEĐUJE SVOJU  
SNAGU UZ POMOĆ SKIJA I  
ŠTAPOVA, DOK PAS DODAJE  
SNAGU TAKO ŠTO TRČI I VUČE**



## **Skijoring**

Skijoring potiče od norveške reči „skikjøring“, koja u prevodu znači „vožnja skijama“. Evo liste osnovnih stvari koje su vam potrebne: pas koji ima preko 14 kilograma, skije, pojasa, uže, kao i pojasa za kukove. Zamislite ovaj sport kao skijaško trčanje sa psom. Skijaš obezbeđuje svoju snagu uz pomoć skija i štapova, dok pas dodaje snagu tako što trči i vuče. Međutim, neophodno je da konstantno skijate uporedno sa psom da biste održali korak – ovo nije sport vuče. Takođe, pre nego što se opredelite za ovu vrstu sporta, vaš pas mora biti poslušan, ali i sam motivisan za trčanje.

Strah svakog vlasnika kućnog ljubimca jeste da njegov drugar ne dobije ove krvoločne pratioce. Informišite se na vreme o najvažnijim činjenicama kako biste ih dotukli u najkraćem mogućem vremenu.

Istraživanje: Wondercide Natural Products

# BUDITE PAMETNIJI



## PODRUČJA KOJA SU KRPELJIMA NAJPRIVLAČNIJA

Neophodno je pet-šest sati da se krpelj čvrsto zakači za površinu tela i do 10 dana da se potpuno napuni krvlju.



## ŽIVOTNI CIKLUS KRPELJA

Krpelji žive do dve godine i hrane se samo tri puta, što zahteva preradu krvnog obroka pre svake sledeće faze u životnom ciklusu.



JAJA



LARVE



PRVI DOMAĆIN -  
MALE ŽIVOTINJE  
(PTICE I MIŠEVI)



NIMFA



DRUGI  
DOMAĆIN - VEĆI  
DOMAĆIN  
(ZEC ILI LANE)



ODRASLI  
KRPELJ



TREĆI DOMAĆIN  
- VELIKI  
DOMAĆIN (PAS,  
JELEN, ČOVEK)



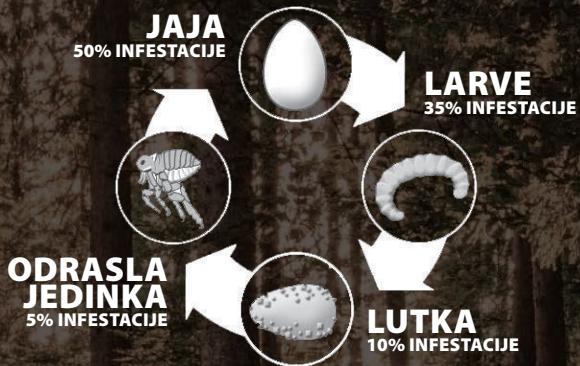
## GDE KRPELJI ŽIVE?

Krpelji ne skaču, ne lete i ne padaju sa drveća na naše glave. Oni žive u travnatim, žbunastim oblastima, a do svog domaćina dopuze, a potom pokušaju da se zakače u blizini njegove glave i ušiju.

# OD KRPELJA I BUVA

## ŽIVOTNI CIKLUS BUVE

Ženke buva mogu da izlegu 500 ili više jaja tokom svog života, što omogućava fenomenalne stope rasta ovih jedinki. Štaviše, u toku jednog dana buve mogu da snesu i do 50 jaja na kućne ljubimce.



Možda smatrate da se to ne bi dogodilo vašem kućnom ljubimcu, ali invazija buva je čest problem, koji može izazvati ozbiljne posledice po život. Invazija buva je noćna mora svakog vlasnika kućnog ljubimca. Nije nužno da samo ljubimci koji se napolju igraju dobijaju buve. Buve će najčešće same zakače na vašeg ljubimca ili na vas dok ste na otvorenom, te ih nesvesno unosite u dom. Možete imati invaziju buva u vašem domu, a da pritom toga niste ni svesni. Iako buve deluju previše sitno da bi napravile neku veliku štetu, kao i drugi paraziti koji se hrane krvljtu, mogu preneti ozbiljne bolesti.

## INVAZIJA BUVA

Ono što vidite je možda samo vrh sante leda

Vlasnici uglavnom  
primete samo **jednu od**  
**100 buva!**



### BOLESTI KOJE BUVE PRENOSE:

- Lajmska bolest
- Alergije kože izazvane buvama (FAD)
- Rocky Mountain Spotted Fever
- Pantiličara
- Grozica mačjih ogrebotina
- Tifus
- Bubonska kuga
- Apedermatitis



# Ektoparaziti!

## Otkako postoji život na planeti Zemlji, postoje i paraziti



Aleksandra Panjković, doktor veterinarske medicine, ekspert i stručni konsultant Pet Svet Magazina

Primenom antiparazitskih lekova  
s dugim dejstvom dugoročno  
štitimo i ljubimca i porodicu sa  
kojom ljubimac živi.

Paraziti su organizmi koji žive na račun svog domaćina. Psi su vrlo često domaćini različitih vrsta parazita koji mogu drastično da im naruše zdravlje. Isto tako paraziti mogu da budu prenosioci vrlo opasnih zaraznih bolesti i za ljudе i za životinje

DITALI SMO EKSPERTA...

↳ Vaše pitanje pošaljite na email  
[redakcija@petsvetmagazin.rs](mailto:redakcija@petsvetmagazin.rs)

KRPALJI SVOJIM RILAMA  
MOGU NAPRAVITI LEZIJE PO  
KOŽI LJUBIMCA, A U VELIKOJ  
INFESTACIJI KOD MLADIH ŽIVOTINJA  
MOGU IZAZVATI I ANEMIJU, TE BITI  
PRENOSIOCI BROJNIH BOLESTI

**P**arazite danas možemo grubo podeliti u dve grupe. U prvu grupu ubrajamo parazite koji deo svog života provode na koži ljubimca. Ove parazite zovemo spoljašnji paraziti ili ektoparaziti. U drugu grupu spadaju paraziti koji deo svog života provode u unutrašnjosti organizma, u crevima, unutrašnjim organima, pa čak i u krvi. Ovakve parazite nazivamo unutrašnji paraziti ili endoparaziti.

Svi paraziti ostvaruju štetan efekat na organizam svog domaćina, tako da je neophodna kontinuirana borba kako bismo zaštitili zdravlje našeg ljubimca, ali i nas same, sprečavajući da paraziti sa našeg ljubimca uđu u naš dom.

Kada govorimo o ektoparazitima, na našem podneblju su najzastupljeniji: buve, krpelji, muve, papadači i poslednjih godina najviše spominjani komarci. Svi oni, osim što mogu biti prisutni na telu ljubimca, mogu

preneti i zarazne bolesti koje mogu biti opasne i po samog ljubimca, ali i po njegovog vlasnika. Kontinuirana zaštita omogućava nam da spričimo prisustvo neželjenih ektoparazita, ali i zaraznih prenosivih bolesti.

**Buve**, pored toga što predstavljaju neprijatan prizor kada se vide na ljubimcu, koji se neprestano češka, naseljavaju i prostor, tj. okruženje gde ljubimac živi. One su otporne i potrebnja je upornost i vreme da se iskorene sa prostora koji su naselile. Buve, pored toga, mogu biti prenosioci jaja glista (endoparazita) i bakterije bartonele.

**Krpelji** svojim rilama mogu napraviti lezije po koži ljubimca, a u velikoj infestaciji kod mlađih životinja mogu izazvati i anemiju, te biti prenosioci brojnih bolesti: piroplazmoze pasa (kod nas poznate kao krpeljska groznica), borelioze (lajmska bolest pasa), anaplastozu, erlihioze, rikecioze i dr.

**Papadači** su karakteristični za mediteransko područje. Sa klimatskim promenama sve više ih ima i kod nas. Preporuka je da, ako ljubimca vodite na more, obavezno bude zaštićen ektoparazitskim preparatima koji štite od papadača. Papadači prenose lajšmaniozu, protozou koja se tretmanom ne može u potpunosti izlečiti.

**Komarci** su poslednjih godina „popularni“ kao prenosoci tihog ubice – srčanog crva. Lečenje dirofilarioze je vrlo složeno, stoga je ključno spriječiti kontakt komarca s psom. Prevencija može biti dvojaka: spriječiti/onemogućiti kontakt komarca i psa, a ukoliko dođe do uboda, spriječiti razvoj parazita do odraslih oblika.

Za svaku od navedenih bolesti prevencija je kontinuirana zaštita ljubimca u periodu kada su ektoparaziti aktivni, što s menjanjem klime navodi da je zaštita potrebna tokom cele godine.

Važnost prevencije ljubimca od ektoparazita potvrđuju nam brojni primeri obolelih životinja od gore navedenih bolesti.

Primera radi, alergijski dermatitis prouzrokovani salivom samo jedne buve može biti vrlo stresno i dugotrajno oboljenje sa čestim odlascima kod veterinara. Ovo oboljenje dovodi do stvaranja manjih i većih rana po koži. Ako traje dovoljno dugo, gubitak dlake sa većih površina tela je neizbežan. Lečenje kože uvek traje jako dugo jer sve promene na koži izgledaju slično. Samo utvrđivanje uzroka bolesti iziskuje dosta vremena i novca.

Pas zaražen srčanim crvom isprva ne pokazuje nikakve simptome. Sama inkubacija traje šest i više meseci. Kada se pojave prvi simptomi, bolest već može uzeti maha. Iako je trenutna dijagnostika relativno jednostavna, lečenje traje između šest meseci i godinu dana s neizvesnim ishodom. Pored srčanog crva, dirofilarioza može da se javi u kožnoj formi koja se manifestuje promenama na koži u vidu otoka. Kožni oblik spada u zoonoze, komarac koji je uzeo krvni obrok sa zaraženog psa, ako odmah nakon toga ujede i čoveka, može preneti bolest.

Lajšmanioza psa koji nezaštićen sa vama kreće na more jeste bolest koja ima još duži inkubacioni i klinički tok od dirofilarioze. Vrlo često, kada se otkrije, bolest bude toliko uznapredovala da lečenje ima malo efekta. Najčešće prelazi u hroničan oblik koji se ne može lečiti.

Na sreću, danas postoje specijalni lekovi koji služe za lečenje od parazitskih infekcija ili se preventivno primenjuju kako do parazitske infekcije ne bi ni došlo. Prema vrsti parazita protiv kojih su ovi lekovi namenjeni možemo ih podeliti na ektoparazitike za spoljašnje parazite i endoparazitike za unutrašnje parazite. Postoje i kombinacije antiparazitskih lekova koji se istovremeno primenjuju i na unutrašnje i na spoljašnje parazite.

Antiparazitski lekovi postoje u nekoliko oblika i njihovo dejstvo može biti kratkotrajno, produženo ili veoma dugo, što zavisi od vrste leka i aktivne supstance koja se u njemu nalazi.

Najstariji vid zaštite ljubimaca od parazita su antiparazitici u vidu prašaka ili sprejova koji se nanose na dlaku. Ovakvi preparati su slabe efikasnosti i ostvaruju kratkotrajan efekat.

Tečnosti za nakapavanje na kožu, takozvani spot-on preparati, napravljeni su tehnologijom novijeg datuma. Oni uglavnom obezbeđuju zaštitu od parazita u trajanju od jednog meseca.



## DOBRO JE ZNATI...

### Piroplazmoza, poznatija kao krpeljska groznica

Dobro je poznata svim dugogodišnjim vlasnicima pasa.

Sigurno vam je svaki veterinar napomenuo da nakon svake šetnje dobro pregledate psa da li ima krpelja na dlaci, a posebno da li ima zakačenih za kožu.

Zaraženi krpelj nakon uzimanja krvnog obroka prenosi protozou koja u organizmu vrlo brzo, za nekoliko dana, ispoljava karakterističnu kliničku sliku. Ako se ne leči, pas će, nažalost, uginuti za nedelju dana.

Antiparazitske oglice pružaju zaštitu u najdužem vremenskom periodu od pet ili šest pa sve do osam meseci. Ove oglice omogućavaju kontinuiranu zaštitu od parazita, čime se spriječava moguća infekcija parazitima u vremenskim razmacima između eventualne primene kratkoročne ili mesečne zaštite. Ogrlica duge zaštite do osam meseci, jednostavna za primenu, štiti i pse i mačke od buva, krpelja i papadača, vodo otporna je i bez mirisa, potpuno bezbedna za ljubimca i okolinu.

Najnoviji i tehnološki najnapredniji vid zaštite protiv parazita jesu tablete u vidu ukusnih zalogaja. Ove tablete imaju višestruke prednosti kao što su: efikasnost, sigurnost, jednostavan način primene itd. Postoje tablete koje deluju samo na spoljašnje, kao i one koje deluju i na spoljašnje i na unutrašnje parazite. Tablete se razlikuju i po dužini dejstva. Neke deluju mesec dana, a postoje i one koje svoj efekat ostvaruju kroz duži vremenski period. Dužim periodom zaštite štitite i do 12 nedelja svog ljubimca kao i vaš dom. Psi stariji od osam nedelja i teži od dva kilograma bezbedno će biti zaštićeni od ektoparazita, što znači da će paraziti koji žive na koži ili na dlaci životinja biti ubijeni.

Antiparazitske „ukusne“ tablete s produženim dejstvom su najbolji, najsigurniji i najisplativiji vid antiparazitske zaštite naših ljubimaca od parazitske infekcije.



INSTAGRAM ZVEZDA

Mačka koja osvaja srca  
brkovima zbog kojih  
neverovatno podseća na

**FREDIJA MERKJURIJA**

Izvor: „Daily Mail“



**M**ačak po imenu Mostaccioli, kog na Instagramu prati više od 14.000 ljudi, svi porede sa frontmenom grupe „Queen“ Fredijem Merkjurijem, i to zbog „brkova“.

Mačka je osvojila srca na hiljade ljudi na Instagramu, a zahvaljujući punoj crnoj mrlji preko usne, odmah ispod njuške, koja podseća na ljudske brkove.

Mnogi ljudi pišu da mačje tamno, zaobljeno krvzno na licu budi sećanja na brkove koje je Merkjurij, koji je umro 24. novembra 1991, nosio tokom većeg dela svoje karijere.

Ispod fotografija svakodnevno stižu komentari u kojima ljudi ne prestaju da porede mačku s legendarnim pevačem: „Kada bi Fredi bio mačka...“, „Merkjurij? Mislio sam da si mrtav“, „Ova mačka me tako podseća na Fredija da to nije normalno“, „Neverovatno“...

Kako prenosi „Daily Mail“, Natali, vlasnica mačka Mostaccioli, u avgustu 2020. udomila je crno-belu mačku lutalicu iz Kalifornije. Spasen kao mače, Mostaccioli je u poslednjih godinu i po dana izrastao u zdravu mačku.

Mostaccioli i njena sličnost sa Merkjurijem počele su da privlače pažnju zahvaljujući Instagram nalogu (@izanami.and.mostaccioli), koji deli sa svojom mačjom sestrom Izanami. Na društvenim mrežama Mostaccioli se može videti kako pozira i pokazuje svoje brkove, šalje obožavaocima lepe želje i igra se sa Izanamijem.

**Mostaccioli je posle dočeka 2022. poslao poruku svojim fanovima u objavi na Instagramu. „Moja novogodišnja odluka je da jedem više poslastica, da spavam više sati i da mogu da letim i trčim po zidovima u tri ujutro. Koja je tvoja?“, piše u postu uz portret brkatog mačka.**



Vladimir Hadžić, doktor veterinarske medicine, ekspert i stručni konsultant Pet Svet Magazina, pomoći će vam da rešite ovu dilemu



# Pas ili mačka? Kako da

**Možda se čini da izbor nije tako težak, ali suština je u tome da izaberete ljubimca koji će odgovarati vašem načinu života, temperamentu i uslovima koji su potrebni kako bi vaš novi drugar bio srećan i zdrav.**

## Koje osobe treba da izaberu psa za ljubimca?

Odluka da postanete vlasnik kućnog ljubimca, a posebno psa, mora da se doneše srcem, ali i veoma racionalno. Pre nabavke psa budući vlasnik mora dobro da se obavesti što znači imati psa.

Često se događa da ljudi nabavljaju pse kako bi udovoljili željama svoje dece. Deca su najčešće emotivno nezrela da prihvate obavezu i odgovornost prema novom članu porodice, pa, nažalost, ljubimac postaje veliki teret umesto da bude najbolji prijatelj, ljubav i veliko zadovoljstvo. Tada je, naravno, kasno i ovakvi „neželjeni“ ljubimci se vraćaju u odgajivačnice ili se događa najgori scenario, a to je da ih neodgovorni vlasnici napuštaju i ostavljaju na ulici.

Tu na ulici ih često čeka tragična sudbina.

Drugi razlog razočaranih očekivanja jeste spoznaja da je pas luksuz. Da bi bio zdrav i lep, pas mora pravilno da se hrani, da se za njegovu negu redovno koriste higijenska sredstva, antiparazitici, suplementi, da se redovno vakciniše i vodi na sistematske preglede kod veterinara, a to sve košta.

Nabavka ljubimca mora da bude porodični dogовор. Potrebno je upoznati se sa obavezama koje vas čekaju, da su vam potrebni vreme i novac koji je neophodan

kako biste imali zdravog i srećnog ljubimca.

Naravno,

nemojte da brinete, ljubimac će vam sve uloženo desetostruko vratiti.

Najidealnije je da pre nabavke psa posetite veterinarsku ambulantu u kraju gde živate i porazgovarate s profesionalcem, veterinarom o vašoj

nameri. Veterinar će vam dati sve neophodne informacije kako biste svoju odluku o nabavci ljubimca doneli na ispravan način.

**Osim dovoljno slobodnog vremena za šetnju, šta je još potrebno da imate na umu ako želite psa za ljubimca?**

Svakako, to su vreme i ljubav koje posvećujete svom ljubimcu su veoma važni, ali pored toga neophodno je psu obezbediti i druge uslove za pravilan život. Psu je neophodna kvalitetna ishrana i nega – od prvog dana u vašem domu pa sve do kraja života.

U zavisnosti od toga da li pas živi napolju ili u stanu, potrebno je obezbediti mu njegov intimni prostor u kom se oseća bezbedno i ušuškano. Topla kućica napolju ili jastuk za ležanje u ugлу sobe mogu da budu sasvim dovoljni. Kvalitetna oprema za pse (povodac, ogrlica, odelo za hladne dane...) takođe je potrebna već od prvih

**IZBOR RASE PSA  
JE KLJUČAN ZA  
HARMONIČAN SUŽIVOT  
SA LJUBIMCEM**

**DA BI BIO ZDRAV I LEP, PAS MORA PRAVILNO DA SE  
HRANI, DA SE ZA NJEGOVU NEGU REDOVNO KORISTE  
HIGIJENSKA SREDSTVA, ANTI PARAZITICI, SUPLEMENTI,  
DA SE REDOVNO VAKCINIŠE I VODI NA SISTEMATSKE  
PREGLEDE KOD VETERINARA, A TO SVE KOŠTA**



# donesete pravu odluku

dana kada nabavite psa. I naravno, kako biste zaštitili i sebe i svog ljubimca, neophodna je redovna poseta veterinaru, redovna vakcinacija (vakcinacija protiv besnila je zakonski obavezna) i redovan antiparazitski tretman.

## **Koliko pas može najduže, bez problema, da provede sam u kući?**

Pas može dugo da boravi sam u kući ako ga tako naučite. Moderni način života skraćuje vreme koje provodimo sa ljubimcem, pa su neki vlasnici malih pasa naučili svoje ljubimce da čak i svoje fiziološke potrebe obavljaju u stanu. Naravno, to nije dobra praksa i sa sobom nosi niz, pre svega, zdravstvenih problema za ljubimca. Odrastao pas trebalo bi da se izvodi na svakih pet-šest sati. Izvodi se ujutru, nakon hranjenja, nakon igre i pre spavanja. Naravno, ne treba smetnuti sa uma da štenci moraju znatno češće da izlaze napolje (na svaka dva sata). Isto tako, kuje u teranju i skotne kuje imaju veću potrebu za češćim štenjama. Ne zaboravite da svako duže zadržavanje stolice i urina u organizmu ima štetne posledice po zdravlje psa.

## **Da li je važno da se dobro raspitate o rasi koja vam se dopada?**

Čovek je tokom vekova oblikovao psa prema svojim potrebama, pa tako danas imamo više od 200 priznatih rasa pasa. Rase pasa se razlikuju prema veličini, građi tela, dužini dlake, temperamentu... Naravno, izbor rase psa mora da bude u skladu sa vašim životnim navikama i afinitetima. Izbor rase psa je ključan za harmoničan suživot sa svojim ljubimcem.

## **Kako izabrati najbolju hrani i obavezne suplemente?**

Hrana je izuzetno važna za pravilan rast i razvoj šteneta, kao i za zdravlje i dug život psa. Cena kvalitetne hrane nije niska, ali na hrani ne treba štedeti. Svaki dinar uložen u kvalitetnu hrani se višestruko isplati. Kvalitetna hrana sprečava pojавu bolesti i jača

imunitet, pa se troškovi lečenja psa drastično smanjuju. Najbolje savete za izbor kvalitetne hrane dobijete od svog veterinara, odgajivača ili u vašem omiljenom pet šopu.

## **Šta psu obavezno morate obezbediti i kako ga socijalizovati da biste bezbedno boravili napolju?**

**ODRASTAO  
PAS TREBALO  
BI DA SE  
IZVODI NA  
SVAKIH PET-  
ŠEST SATI.  
IZVODI SE  
UJUTRU,  
NAKON  
HRANJENJA,  
NAKON  
IGRE I PRE  
SPAVALJA**

Rana socijalizacija je ključna za normalan život pasa, pre svega, u urbanim sredinama. Sa obukom i socijalizacijom se kreće bukvalno prvog dana kada štene stigne u kuću. Osnovna obuka obuhvata: vršenje nužde napolju, štenja sa povodnikom, tolerisanje stranih ljudi i životinja, neuzimanje hrane i predmeta od nepoznatih ljudi ili iz okruženja... Za obuku pasa je potrebno znanje i veliko strpljenje. Nije loša ideja da se za osnovnu obuku i socijalizaciju, ukoliko nemate iskustva, angažuju i profesionalni dreseri pasa.

**NE TREBA ZABORAVITI DA JE MAČKA  
PRAVI PREDATOR, A DA JE NAŠ CILJ  
DA NJENE „UBILAČKE“ SKLONOSTI  
PREOBRATIMO U IGRU**



## Ko treba da izabere mačku?

Odluka za izbor mačke kao kućnog ljubimca je gotovo identična kao i za psa. Ja volim da kažem da je mačka ista odgovornost, ali manja obaveza za vlasnika. Uz pravilnu ishranu i negu, mačke će biti isto tako dobri, interesantni i interaktivni ljubimci kao i psi.

## Za koga je mačka bolji izbor od psa?

Mačka je bolji izbor za poslovne ljudе koji ne provode puno vremena kod kuće. Mačka je vrlo samostalna životinja, koja sve svoje životne potrebe (ishranu, vršenje nužde, igru, trening...) može obaviti u relativno malom prostoru. Mačke mogu da izlaze napolje, ali isto tako dobro podnose i život u kući ili stanu. Ukoliko često putujete, dovoljno je da angažujete nekoga da jednom

dnevno obide vašu mačku, da joj promeni vodu i da joj sipa hranu.

Iako je potrebna odgovornost i prema mačkama i prema psima jednaka, psi su ipak malo „komplikovani“.

## Koje su stvari lakše, a koje zahtevnije u odnosu na vlasnike pasa?

Uglavnom je mačka lakša za održavanje, pa kada preporučujemo vlasnicima prvog ljubimca, obično preporučujemo mačku. Mačke se ne izvode u šetnju,

nuždu vrše u pesku za mace, tako da su vremenski manje zahtevne od pasa. Eventualno neke posebne rase mačaka zahtevaju posebnu negu dlake i kože.

## Da li je i bitna rasa mačke za izbor ovog ljubimca?

Ne nužno kao kod pasa. Danas postoji veliki broj rasa mačaka. One se uglavnom razlikuju po izgledu i temperamentu, ali razlike u rasama mačaka nisu toliko izražene kao kod rasa pasa.

## Da li treba šetati mačku?

Nije neophodno šetati mačku, mada je moguće ukoliko se mačka nauči od malena na šetnju sa amom za mačke i povodnikom. Mačke mogu imati veoma dug i zdrav život u kući, mada postoje mačke kojima je omogućeno da deo svojih životnih aktivnosti provode izvan doma. Mačke koje izlaze napolje podložnije su zaraznim bolestima i povredama usled interakcije sa drugim pripadnicima svoje vrste.

## Granule ili konzerve? Dodaci ishrani koje moraju imati? Šta im obezbediti da se ne dosađuju i ne postanu agresivne?

Ja bih rekao i granule i konzerve (i suva i vlažna hrana). Doktrina

mixfeeding pokazala je najbolje uzgojne rezultate kod mačaka. Mixfeeding jeste kombinovanje suve i vlažne hrane u dnevnoj ishrani. Na

ovaj način uzimamo sve prednosti i suve i vlažne hrane za pravilan rast i razvoj mačeta, kao i za zdrav i dug život odrasle jedinke. Naravno, i suva i vlažna hrana moraju da budu visokog kvaliteta i kompatibilne. Primena suplemenata kod mačaka je opravdana,

posebno u određenim fazama života (rast i razvoj, graviditet, laktacija, rekonvalescencija...). Suplementacija ishrane može značajno da poboljša zdravlje mačke i da nadoknadi eventualne propuste koje ste napravili izborom ne tako kvalitetne hrane. Igračke su neophodan i neizostavan deo života mačke. Uključivanje igračaka u život mačeta trebalo bi da se obavi u šestoj nedelji života. Tada se kod mačaka formira pravilo ponašanja „lovi – ulovi – ubij – pojedi – izgrumiraj se – spavaj“. Ne treba zaboraviti da je mačka pravi predator, a da je naš cilj da njene „ubilačke“ sklonosti preobratimo u igru. Tu su nam igračke od neprocenjivog značaja. Igračke pospešuju motorički i psihofizički razvoj. Mačke su životinje koje se igraju i koriste igračke do kraja života.

**MAČKA JE BOLJI  
IZBOR ZA POSLOVNE  
LJUDE KOJI NE  
PROVODE PUNO  
VREMENA KOD KUĆE**



# Sve za ljubimce

na jednom  
mestu!

## JEDAN KLIK | JE DOVOLJAN!

Svrha naše platforme je vrlo jednostavna, da Vam omogući najjednostavniji način povozivanja sa Vašim novim prijateljem – kućnim ljubimcem i pronalaženja raznih usluga i robe za svog pratioca na jednom mestu.

Pogledajte naše kategorije na [linkapet.com](https://linkapet.com) i pronađite sve ono što vam je potrebno!

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| ✓ Psi                                | ✓ Pet Shop                               |
| ✓ Mačke                              | ✓ Hoteli i Pet Siteri                    |
| ✓ Ptice                              | ✓ Transport i Pet Taxi                   |
| ✓ Akvaristika                        | ✓ Grumeri, Dresura i Handling            |
| ✓ Teraristika                        | ✓ Pet Friendly                           |
| ✓ Glodari i Mali Sisari              | ✓ Izložbe, Fotografi, Magazini i Trofeji |
| ✓ Farmske Životinje                  | ✓ Berza Poslova                          |
| ✓ Veterinari, Apoteke i Laboratorije |  |



# SUPLEMENTI SU VAŽNI ZA ZDRAV I BEZBRIŽAN ŽIVOT LJUBIMCA

Tekst: Sanja Vučetić

Ishrana ljubimaca, kao i kod ljudi, jeste važan faktor za njihov razvoj i zdrav život. Kvalitetna hrana za pse i mačke bogata je svim potrebnim nutritivnim elementima neophodnim za pravilan razvoj životinja. Ukoliko je sa vašim ljubimcem sve u redu, i on se normalno razvija i raste, to je potvrda da ste izabrali pravu vrstu hrane. Međutim, često se dešava da se u svakodnevnu ishranu psa ili mačke moraju uključiti i određeni suplementi, dodaci vitamina i minerala, kao podrška redovnoj ishrani, naravno uz konsultaciju

sa vašim veterinarom. Za nas laike suplementi su zbir vitamina i amino-kiselina, a koliku ulogu mogu imati u razvoju – najčešće vam to pokaže život.

Ukratko, zahvaljujući jednom suplementu, glukozaminu, naše tada sedmomesečno štene bernskog planinskog psa izbeglo je veoma zahtevnu operaciju kukova, a zahvaljujući dobroj proceni iskusnih veterinara. Do četvrtog meseca pas se normalno razvijao i rastao uz preporučenu vrhunsku hranu premijum kvaliteta, a onda je

iznenada krenuo da uvrće zadnju levu nogu. Izgledalo je da ga ne boli, nije je štedeo, čak je i veselo trčao, ali njegovo čudno šepanje bilo je sve izraženije. Ono što vam prvo padne na pamet jeste da bi mogao biti problem sa kukovima jer su velike rase sklone takvim deformitetima. I pored činjenice da je štene bilo iz odličnog legla, sumnja je uvek prisutna. Posle nekoliko pregleda rendgenom uz totalnu anesteziju (što je samo po sebi već rizik) jedan od preporučenih veterinara predložio je da se uradi veoma zahtevna operacija kukova, uz obrazloženje da su najnovija



SUPLEMENTI SU IZUZETNO VAŽNI  
KAO DODATAK ISHRANI KAKO KOD  
BEBA TAKO I KOD ODRASLIH I STARIH  
JEDINKI. NA TRŽIŠTU IH IMA BAŠ PUNO,  
A PRAVI IZBOR VITAMINA, MINERALA,  
PROTEINA, MASTI I UGLJENIH HIDRATA  
PREPORUČIĆE VAM VETERINAR

mišljenja stručnjaka iz ove oblasti da to treba završiti do navršenog sedmog meseca. Mi smo praktično došli do te granice, a agonija je rasla iz dana u dan. Pre konačne odluke, rešili smo da se posavetujemo još sa nekoliko stručnjaka.

Sreća da smo to uradili, nakon „konzilijarnog“ mišljenja zaključak je bio da kukovi nisu problem već prebrz rast velikog šteneta, čiji mišići nisu uspeli da isprate brz razvoj skeletnog sistema, a rešenje je bilo davati mu narednih meseci ozbiljne doze suplementa glukozamina, koji

je potpomogao pravilnom razvoju hrskavice i zglobova, uz podsticanje stvaranja kolagena i elastina. Već posle nekoliko nedelja rezultat je bio očigledan. Štene je polako ispravljalo šapu i danas, naš desetomesecni adolescent, berni, hoda gracioznim hodom. Samo zahvaljujući ovom suplementu!

Ono što smo takođe naučili ovom prilikom jeste da nikada odluke ne treba da donosite sami jer jedna od Google preporuka bila je da u ovoj situaciji treba davati veće količine kalcijuma, što je bilo potpuno pogrešno.

Dakle, suplementi su izuzetno važni kao dodatak ishrani kako kod beba tako i kod odraslih i starih jedinki. Na tržištu ih ima zaista dosta, a pravi izbor vitamina, minerala, proteina, masti i ugljenih hidrata preporučiće vam veterinar. Posebno su važni kada se koriste kao zamena za mleko za mладунце koji su prerano uzeti iz legla, a pomažu pravilnom razvoju mišića i kostiju. Osim u ishrani, suplementi se koriste i za negu ljubimaca i doprinese zdravoj i hidriranoj koži i dlaci.





## Multivitaminske tablete za pse i vitaminska pasta za štence

**za štence –** Potpuna i dobro izbalansirana kombinacija vitamina i amino-kiselina važna je za podršku zdravog razvoja i otpornost štenaca i odraslih pasa na bolesti.

Multivitaminske tablete za pse sadrže pet važnih vitamina. Vitamin A pomaže kod suvoće, skleroze i svraba, vitamin E pomaže u zaštiti od mnogih bolesti i poremećaja kao što su kardiovaskularna oboljenja, bolesti oka i neurološke bolesti, a koje nastaju kao posledica starosti ili stresa.

Vitamin B9, folna kiselina, jeste vitamin posebno potreban psima tokom trudnoće. Vitamin B5, pantotenska kiselina, jeste antistres vitamin. Vitamin H, biotin, pomaže vašem psu da održi zdravu, čudesno sjajnu dlaku koja se ne linja.

Pasta za štence je dodatak hrani koji sadrži vitamine, L-karnitin, dikalcijum fosfat i MOS za podršku zdravom razvoju štenaca. Pruža dobro izbalansiranu kombinaciju vitamina vašem štenetu.

L-karnitin pomaže vašoj ljudkoj kuci da razvije zdrave mišiće, a takođe pomaže telu da efikasno sagoreva masti. Dikalcijum fosfat – kalcijum i fosfor uključeni su u strukturu kostiju i zuba. Manan-oligosaharidi (MOS): doprinose uravnoteženoj populaciji bakterija u crevima (mikrobiom).



## Zamena za mleko za mačice i štence

Pružajući sve potrebe za ishranom prerano odvojenih mačića,

Bio Kitten sadrži sve

neophodne vitamine i minerale, koji pomažu zdrav rast mišića i kostiju. Može se koristiti i kao dodatak ishrani trudnicama i dojnjilama ili starim i slabim odraslim mačkama. Sadržaj laktoze je smanjen kako bi se sprečila dijareja.

Dodatak ishrani za vaše štene je precizno formulisan da odgovara majčinom mleku i podržava optimalan rast i razvoj vašeg krznenog prijatelja. Njegova uravnotežena formula sadrži proteine, vitamine, minerale i ulja. Sadržaj laktoze je smanjen kako bi se sprečila dijareja. Dakle, Bio PetActive

Bio Puppy obezbeđuje zdravu i lako svarljivu ishranu za vašeg psa.

## Šampon u prahu sa ruzmarinom i lavandom za pse i mačke

Bio-Magic Powder Shampoo je jednostavan za upotrebu, daje vitalnost krvnemu vašeg ljubimcu i sprečava neprijatne mirise. Trenutno oživljava, raspetljava i podmlađuje lepu dlaku i upija neugodne naslage.

Održava savršeno uravnotežen pH kože. Vrlo je jednostavan za upotrebu jer nije potrebna voda, neutrališe loše mirise krzna i ne sadrži boje, parabene, sintetičke parfeme i talk. Ekstrakti biljaka u svojoj formulaciji pomažu u uklanjanju problema sa kožom i dlakom i pomažu u produženju zdravog rasta krzna. Idealan je za pse koji se teško peru, posebno tokom zimske sezone i za čišćenje šapa vašeg psa nakon svakodnevnih šetnji.

## Multivitaminska pasta za mačke i mačice

VitaliCAT pasta, dodatak ishrani sa 11 vitamina i metioninom za podršku zdravog razvoja mačaka. Metionin pomaže u zaštiti bubrega, krzna i kože. Ca-D-Pantotenat je vitamin protiv stresa. Naši krzneni prijatelji ne mogu da se bore protiv infekcija ako ne dobiju dovoljnu količinu vitamina B5. Vitamin B2 pomaže u proizvodnji energije iz masti i doprinosi kvalitetu kože i krzna. VitaliCAT pasta sadrži taurin koji podržava funkciju očiju i srca, kao i biotin za pomoć u borbi protiv linjanja.

VitaliCat Junior je dodatak hrani koji sadrži vitamine, taurin, dikalcijum fosfat i MOS za podršku zdravom razvoju mačića. Obezbeđuje dobro izbalansiranu kombinaciju vitamina vašem mačetu.

## Šampon sa ekstratom aloe vere za pse i mačke

– Šampon za čišćenje i hidrataciju kože i krzna mačke s pažljivo odabranim surfaktantima i aloe verom. Aloe vera štiti i vlaži kožu.

Pomaže u uklanjanju crvenila i preteranog linjanja i problema sa suvom kožom. Uklanja slobodne radikale, jača ćelije i teksturu kože.

Šampon za pse pogodan je za pse dugе i kratke dlake. Ekstrakt aloe vere i supstancama za čišćenje u formuli šampona neguje osetljivu kožu i dlaku pasa, dajući joj dodatnu snagu i sjaj. Njegova pH uravnotežena formula i efikasno hidratantno svojstvo održavaju kožu vlažnom i sprečava isušivanje.



 PURINA®

**felix®**

Ko je  
pametha maca?



 PURINA®

Vaš ljubimac, naša ljubav.®

**TOP 10 filmova o psima**

# **EMOTIVNE PRIČE O ČETVORONOŽNIM DRUGARIMA**

*Pripremila: Anja Vučetić, Fotografije: Imdb, Wikipedia, Instagram*



**Hačiko: Priča o psu (2008)** – Ukoliko se niste dovoljno isplakali uz film „Marli i ja“, ovaj film vas svakako neće ostaviti ravnodušnim. Reč je o akiti Hačiku, koji svaki dan verno prati svog vlasnika na železničku stanicu i ponovo se vraća svakog podneva ne bi li ga dočekao. Nakon iznenadne smrti vlasnika, Hači će svakog dana, narednih devet godina, odlaziti na isto mesto i čekaće ga. Pored bezuslovne odanosti, ova dobročudna akita utiče na živote ostalih ljudi i uči ih požrtvovanosti, kao i pravoj ljubavi. Ono što ovaj film čini još tužnijim jeste i sama činjenica da je zasnovan na istinitom događaju. Bez ikakve sumnje, popularnost ovog filma motivisao je više ljubitelja pasa da se opredеле za ovu rasu, te akite postaju sve češći ljubimci.

**Filmske priče  
o najvernijem  
čovekovom prijatelju  
odavno su inspirisale  
režisere širom sveta.  
Svi smo odrasli uz  
neku jaku, emotivnu  
priču o psu, a mnoge  
rase koje su na taj  
način promovisane  
u filmu ubrzo su  
postale popularne  
i u svakodnevnom  
životu. Od škotskog  
ovčara po imenu  
Lesi, preko bigla  
Snupija, labradora  
Marlijia, bernardinca  
Betovena... Ove  
godine pripremite  
se za priču o jednom  
malinou!**

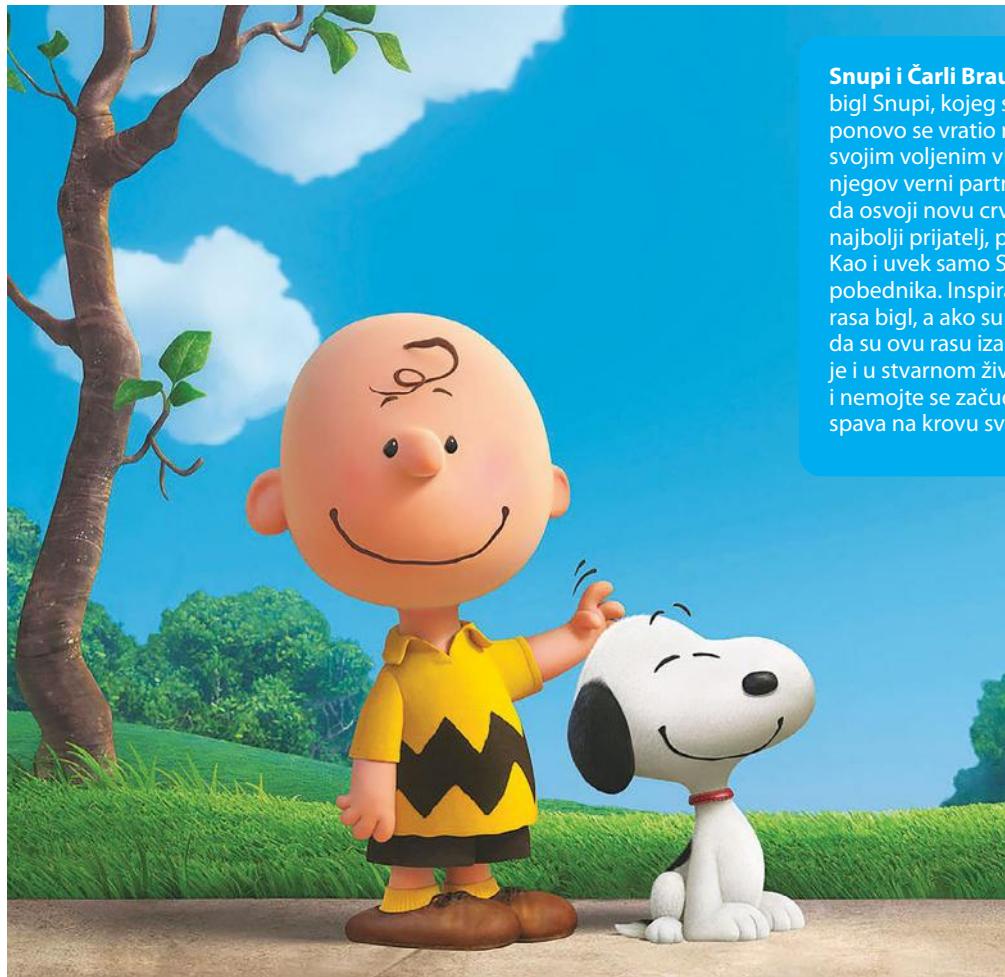


**Lesi se vraća kući (1943)** – Ovaj film rađen je po knjizi koja je bila sastavni deo svačijeg odrastanja. Ukoliko ste zaboravili tužnu priču o vernom škotskom ovčaru, Lesi, ženka koja prelazi nekoliko stotina kilometara ne bi li se opet susrela sa svojim vlasnikom, lako se možete prisjetiti gledajući ovaj film za koji se danas može reći da je vintidž.

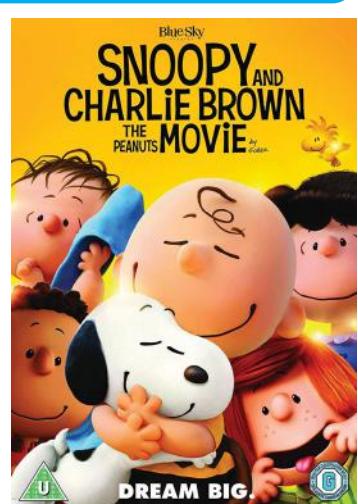
Zbog nedostatka novca, Džoova siromašna porodica prinuđena je da proda voljenu kerušu Lesi vojvodi koji ju je odveo na izložbu u Škotsku. Željna da opet vidi svog najboljeg prijatelja Džoa, Lesi je pobegla i prešla više od 400 kilometara. Na svom putu pretrpela je različite nevolje, ali je na kraju mršava i umorna uspela da dočeka svog pravog vlasnika ispred škole. Ova emotivna priča sigurno će i vama izazvati suze u očima, a Lesi u filmu glumi za Oskara!

**101 dalmatinac (1961)** – Diznijeva animirana avantura pruža zabavu svim ljubiteljima pasa, bez obzira na njihove godine. Nakon više od 60 godina film je ostao atraktivan i zahvaljujući njemu – pegavi psi postaju jedna od omiljenih rasa u svetu. U neobičnoj priči upravo tačkasti prijatelji spajaju dvoje ljudi i učestvuju u velikoj ljubavnoj sagi. Naravno, negativac, ekscentrična Kruela de Vill tu je da pokvari idilu. Kao moderna kraljica, opsednuta životinjskim krznom, Kruela želi da nauči dalmatincima koje je ukrala. Kako bi spasili nevine pse, zaljubljeni par organizuje otmicu preostalih štenaca i na kraju ostaju sa „svega“ 101 preslatkim dalmatincem.



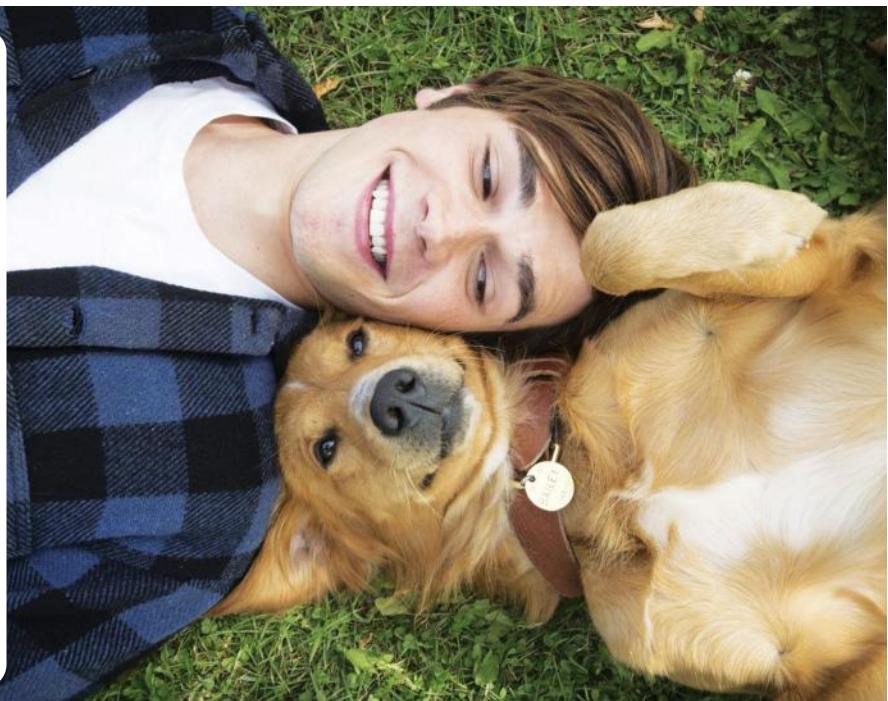


**Snupi i Čarli Braun (2015)** – Tokom 2015. omiljeni bigl Snupi, kojeg su deca šezdesetih obožavala, ponovo se vratio na velike ekrane zajedno sa svojim voljenim vlasnikom Čarljem Braunom. Dok njegov verni partner kreće na herojski zadatak da osvoji novu crvenokosu učenicu, Snupi, kao najbolji prijatelj, pruža mu najveću podršku. Kao i uvek samo Snupi može od Čarlja napraviti pobednika. Inspiracija za legendarnog Snupija je rasa bigl, aako su iskreni, mnogi vlasnici će priznati da su ovu rasu izabrali zbog nestrašnog Snupija. Bigl je i u stvarnom životu mali đavo anđeoskog lika, i nemojte se začuditi ako ga zateknete da zaista spava na krovu svoje kućice!



**Čivava sa Beverli Hilsa (2008)** – Suze možete očekivati i u Diznijevom filmu, ali ovoga puta radosnice. Razmažena čivava iz Los Andelesa, Kloi, toliko uživa u svom raskošnom životu, da uopšte ne primećuje Papija, baštovanovu čivavu, koji je svaki dan u njenoj blizini. Sticajem nesrećnih okolnosti, Kloi će se naći sama u svojoj prapostojbini, Meksiku, gde će joj jedini pravi prijatelj biti ulični nemački ovčar, koji će joj pomoći da se vrati kući. Papi, kao pravi heroj, odlazi u Meksiko ne bi li spasao svoju iskrenu i pravu ljubav Kloi...

**Smisao života jednog psa (2017)** – Svi smo se uverili da je pas najverniji čovekov prijatelj. Od trenutka kada se pas veže za svog gazu, on ga nikada neće izdati ili napustiti. Upravo je to jedna od tema koja se prožima kroz ovu filmsku priču. Radnja filma prati život jednog psa od njegovog rođenja, pa sve do umiranja i njegove reinkarnacije i ponovnog oživljavanja, ali svaki put on se nalazi u telu neke druge rase. Kroz svoj život on dočarava priču svake porodice, ali i pokušava da odgovori na dubokoumno pitanje s početka filma, a to je: „Koji je smisao života?“. Kvalitetno provedeno vreme uz ovaj film će vas podstići da razmislite o mnogim životnim pitanjima. Uz to, nakon gledanja filma zaista ćete razumeti zašto je pas naš jedini pravi prijatelj i još više ćete ceniti svog čupavog drugara.





## Kliford, veliki crveni pas

**(2021)** – Porodični film koji se trenutno daje u bioskopima sigurno će vas vratiti u detinjstvo i rane dve hiljadite, kada je veliki crveni pas bio popularan. Dok srednjoškolka Emili pokušava da se ukopi u školsko društvo, pronađi malo crveno štene koje joj poklanja magični spasilac životinja. Međutim, jednog jutra ona se budi i otkriva da njeno malo štene sada ima tri i po metra. Svojom veličinom, Kliford će veoma brzo privući pažnju genetičke kompanije kojoj je cilj da poveća životinje. Upravo zbog toga Kliford, Emili i njen neupućeni ujak moraju da se bore sa silama pohlepe dok beže ulicama Njujorka. Usput, veliki crveni pas utiče na živote ljudi oko sebe, ali i uči Emili i njenog ujaka pravom značenju bezuslovne ljubavi. Na osnovu svog dobroćudnog karaktera, neobični mešanac Kliford naučiće svet kako se istinski voli.



**Marli i ja (2008)** – Film prati dvoje mlađih ljudi koji započinju zajednički život. Prosečan život jednog američkog para ubrzo postaje sve osim uobičajenog uz nestošnog labradora Marlija. Avanture glavnog lika Marlija propraćene su od njegovog prvog dana, pa sve do njegove smrti. Ovaj film će vas definitivno naterati da osetite čitav spektar različitih osećanja. Marlijeva priča trajala je trinaest godina, te su čak 22 labradora različite starosti glumila glavni lik.

Postoje momenti koji će vas slatko nasmejati, što zbog Marlijevih nestošluka, što zbog lepih scena koje su vezane za glavne likove. Međutim, tokom filma protežu se poprilično dirljivi momenti, te čak i najmanje emotivni gledaoci puste suzu uz završetak. Lepa životna priča definitivno će vas navesti da shvatite koliko je život sa psima ispunjen ljubavlju, kao i da razni nestošluci često ostaju samo uspomene.



**Pas (2022)** – Ukoliko ste ljubitelj filmova u kojima su krzneni prijatelji u glavnoj ulozi, te ste sve ove filmove već pogledali, 2022. godina će vas iznenaditi još jednim filmom. Za razliku od prethodnih filmova koji su se uglavnom bavili psima kao kućnim ljubimcima, „Pas“ se osvrće na težak život jedne malinoe koja je prošla vojnu obuku, a zatim izgubila svog partnera. Pored belgijske malinoe Lulu, glavnu ulogu u filmu igra i Čening Tejtum, čiji je zadatak da transportuje emotivno nestabilnog psa kako bi zajedno prisustvovali sahrani njenog partnera. Već početkom februara ova komedija će se naći na platnim svih bioskopa, te možemo da očekujemo povratak u domove jedne od najpametnijih rasa.



## Betoven (1992)

– Ukoliko ste ljubitelji velikih, a dobroćudnih rasa, „Betoven“ je pravi film za vas. Scenario prati priču bernardinka Betovena, koji uspeva da pobegne od lopova koji su ukrali leglo štenadi. Sticajem okolnosti, sasvim slučajno on će dospeti u porodicu Njutn, osvojiti njihova srca, kao i srca gledalaca širom sveta. Od momenta njegovog usvajanja, porodica zajedno sa bernardincem prolazi kroz razne nestošne avanture. Uprkos tome, ovaj neodoljivi četvororožni član porodice uspeva da omekša srce i strogog tate Džordža, koji je se od samog početka protivio Betovenovom boravku u njegovom uređenom domu.

Zbog popularnosti filma, bernardinci postaju sve više popularni među ljubiteljima pasa, te se sve češće mogu videti kao članovi porodice. Ova komedija ima sedam nastavaka, pa je savršena za bindžovanje tokom snežnog vikenda.

# Advantix®

Elanco

Čuvati van domašaja dece.

## UBIJA KRPELJE, BUVE I PAVAŠI, ODBIJA KRPELJE, KOMARCE, PAPADAČE I MUVE PECARE.

Napomena: Može se dogoditi da neki krpelji, koji se već nalaze na psu, ne uginu u toku dva dana nakon tretmana, i da ostanu na koži i vidljivi. Preporučuje se uklanjanje takvih krpelja u vreme tretmana da bi se spričilo njihovo kačenje na kožu i hranjenje krvlju psa.



Bayer Animal Health je deo društva Elanco.

Advantix, Elanco i dijagonalni trakasti logo su zaštitni znaci društva Elanco ili njegovih povezanih lica. Bayer i Bayer Cross su zaštitni znaci društva Bayer.

© 2021 Elanco. PM-RS-21-0018

Rastvor za lokalno nakapavanje na kožu koji pruža zaštitu od 6 vrsta parazita

Ovaj lek je izuzetno otrovan za mačke.



Ne koristiti  
kod mačaka!

**Pre upotrebe detaljno proučiti uputstvo! O indikacijama, merama opreza i neželjenim reakcijama na veterinarski lek posavetujte se sa veterinarom!**

PITALI SMO EKSPERTA...

→ Vaše pitanje pošaljite na email  
[redakcija@petsvetmagazin.rs](mailto:redakcija@petsvetmagazin.rs)



**Vladimir Terzin**, doktor veterinarske medicine, ekspert i stručni konsultant Pet Svet Magazina

Dokazano je da ljudi koji imaju kontakt sa životinjama mnogo lakše uspostavljaju društvene kontakte s drugim ljudima i daju veći doprinos društvu.

# O ljudima i psima (i ponešto o mačkama)

**U godinama i decenijama koje dolaze odnos između životinja i ljudi će morati radikalno da se menja. Društva sigurno moraju da napreduju u pravcu smanjenja iskorišćavanja životinja, pa i u svrhe ishrane, i da pronalaze druge načine za održavanje svojih osnovnih potreba**

**V**ećini ljudi se čini da znaju sve o ovoj temi. Pogotovo ako imaju svog ljubimca i ako s njim provode vreme. A ako su u to uključene i emocije, veoma često možete da čujete – da, eto, samo što nije progovorio; sve me razume i dovoljno je samo da ga pogledam i on zna šta hoću. I to je istina. Psi dele sa nama najbližu okolinu već skoro 12.000 godina. U tom dugom druženju oni su stvarno naučili sve o nama. Besprekorno čitaju naša raspoloženja, brzo nauče pokrete (sedi, lezi), veoma brzo nauče određene reči ako se ponavljaju i ako su odsečne, a još se brže prilagode okruženju, pogotovo kad osete da je prijateljsko. Sa psima, kao i s decom, često pričamo opisno i prenosimo svoje emocije na njih. I tako malo-pomalo za veoma kratko vreme dobijete najboljeg prijatelja, a najčešće člana porodice. Jedino što većina nas nije svesna da smo stekli prijatelja koji će većito, sve do svoje smrti, ostati emotivno dete i da će do svog poslednjeg dana u svemu zavisiti od nas.

Prijatelja koji maše repom i uvek je spreman i raspoložen da vam bezrezervno podari svu ljubav koju ima i bez pogovora izvrši sve što

tražite od njega, uz neke simpatične nestašluke i malu neposlušnost koja uvek ostaje deo njegovog šarma.

Ako za trenutak apstrahuјemo njihovu primarnu ulogu, koja ih je i spojila sa čovekom u smislu odbrane ili pomoći u lovu, njihova druga uloga je proizašla iz nesporne činjenice da kućni ljubimci menjaju odnos čoveka prema svetu i prema njegovoj neposrednoj okolini.

U mnogim slučajevima se pomoći kućnih ljubimaca ispostavila kao nezaobilazni faktor u rešavanju problema koje čovek ima u svakodnevnom društvu. Međutim, odnos između ljudi i životinja relativno je nova disciplina i rezultati tih ispitivanja su još uvek novi. Novi za čoveka koji nije naučio da razmišlja o tuđim osećanjima. Ono što se sa sigurnošću može tvrditi jeste da je pozitivan uticaj pre svega proizvod nesporne i bezuslovne ljubavi koju kućni ljubimac pruža svom vlasniku.

Smatra se da se deca bolje sociološki razvijaju ako odrastaju uz psa ili mačku, razvijajući osećaj odgovornosti kroz brigu za živo biće. Sve je češća pojava da se psi i mačke koriste u bolnicama kao pomoći teškim bolesnicima jer kontakt s njima povećava nivo endorfina i serotonina u organizmu čoveka, te time smanjuje i nivo bola. Takođe je priznata i njihova upotreba u lečenju raznih vidova psiholoških poremećaja u kojima životinje pomažu obolelima da se oslobole stresa i otvore prema terapeutu.



Hipoterapija je postala nezaobilazna komponenta lečenja ljudi i dece sa specijalnim potrebama i u lečenju najtežih oblika autizma. Takođe, sve češće se koriste u ranom otkrivanju nekih vrsta maligniteta, kao i kod dece koja boluju od epilepsije, budući da prepoznavaju dolazak epileptičnog napada pre pokazivanja kliničkih znakova. Dokazano je i da druženje sa životnjama smanjuje nivo kortizola, koji je veoma povišen u stresu, pa su mnoge velike firme uvele životinje u svoje prostorije i omogućavaju radnicima da se s njima druže u pauzama. U mnogim delovima sveta postoje i razvijeni programi brige o životnjama u velikim zatvorima i kod zatvorenika osuđenih za najteža krivična dela. I kod njih je primećena smanjena agresivnost i lakša resocijalizacija.

**PRIŠLA MI JE I REKLA:**  
„DOKTORE, OVA  
MAČKA MORA  
DA OZDRAVI I DA  
ŽIVI.“ POGLEDAO  
SAM JE I ONA  
JE NA MOM LICU  
VIDELA PITANJE.  
PROŠAPUTALA  
JE, VEROVATNO  
DA RODITELJI NE  
ČUJU: „OD KADA  
JE MAČKA OVDE,  
MAMA I TATA SU  
PRESTALI DA SE  
SVAĐAJU.“

Veoma važna komponenta je i izraziti razvoj empatije, koja kao socioemotivni faktor sve više nedostaje savremenim društвима. Ljudi koji brinu o životnjama imaju izražen osećaj za patnje drugih ljudi, razumevши šta druga osoba oseća, i spremniji su da pruže pomoć nekom drugom, pogotovo u kriznim situacijama. Nesporan je i razvoj kognitivnih sposobnosti jer ljudi u kontaktu sa životnjama razvijaju um i inteligenciju. Dokazano je da ljudi koji imaju kontakt sa životnjama mnogo lakše uspostavljaju društvene kontakte s drugim ljudima i daju veći doprinos društву.

Nikada neću moći da zaboravim devojčicu, od deset ili jedanaest godina, u čiji dom sam došao jer je mačka bila bolesna. Naravno, uz sve pregledе i razgovore što se i kako desilo i kad je bolest počela, imao sam stalni osećaj da ona želi nešto i tajno da mi kaže. Naravno, kad se taj trenutak stvorio a roditelji na trenutak izašli iz sobe, prišla mi je i rekla: „Doktore, ova mačka mora da ozdravi i da živi.“ Pogledao sam je i ona je na mom licu videla pitanje. Prošaputala je, verovatno da roditelji ne čuju: „Od kada je mačka ovde, mama i tata su prestali da se svađaju.“

Ali ostaje realno pitanje šta mi znamo o njima, o tumačenju tananih znakova njihovog ponašanja, a pogotovo o njihovim emocijama i o onome što se dešava unutar tih duša.

Možda je i teško razumeti, ali u njihovim dušama se odvijaju isti procesi kao u našim.

I oni osećaju patnju, bol i strah, pa i strah za egzistenciju. Bezbroj puta smo mogli da vidimo njihovu sposobnost razmišljanja i sposobnost donošenja zaključaka na osnovu zadatih parametara. Većina pasa koji su neko vreme prepуšteni sami sebi brzo nauči pravila ponašanja u novoj okolini. Lako prepoznavaju ljudе koji su im naklonjeni, vešto izbegavaju one koji nisu, nauče da ulicu treba prelaziti samo s ljudima ili ih možemo videti kako strpljivo čekaju zelenо светло na semaforu za pešake. Razvijanje socijalne inteligencije im nije strano i imaju strahovito izraženu sposobnost prilagođavanja. Živeći u okruženju ljudi naučili su da prepoznavaju i naša raspoloženja koja nažalost često promaknu i našim najблиžima.

U godinama i decenijama koje dolaze odnos između životinja i ljudi će morati radikalno da se menja. Društvo sigurno moraju da napreduju u pravcu smanjenja iskorišćavanja životinja, pa i u svrhu ishrane, i da pronalaze druge načine za održavanje svojih osnovnih potreba.

Vrednosti jednog društva i ljudi koji ga čine moraće da budu usklađeni s vrednostima prirode i onim što tu prirodu čini. Razumevanje da i životinje imaju svoje psihološke vrednosti i vrednosne principe, kao i bazične instinkte (bol, strah, stres), biće ključno za opstanak ljudske civilizacije. Ovakav stav će sačuvati moralna osećanja i vrednosti svakog pojedinačnog čoveka.

# Iskra Brajović: SANJAM DA NA DRUŠTVENIM MREŽAMA VIŠE NIKADA NE BUDE OBJAVA O NAPUŠTENIM ILI MALTRETIRANIM ŽIVOTINJAMA

Pored toga što ima svoje ljubimce bul-terijerku Kiju, ši-cua Gorana i mačka Tuluza, glumica Iskra Brajović je veoma aktivna i na udomljavanju napuštenih životinja i pružanju svih vrsta pomoći. Kaže da bi volela da ih jednoga dana sretne u školama, vrtićima i gerontološkim ustanovama

Tekst: Sanja Vučetić, Fotografije: Dalibor Stanković

**I**zvesno je da životinje nepogrešivo osete dobre ljude i one koji ih iskreno vole. A kada osoba ne može da okrene glavu dok prolazi pored napuštene ili bolesne životinje, to je prava potvrda da ima veliko srce. U domu glumice Iskre Brajović nalazi se malo carstvo šapa – udomljena bul-terijerka Kija, mačak Tuluz i ši-cu Goran.

Uz petogodišnju Ines, ova mala družina ima svoj svet zabave i veselja. Iako Iskra za sebe kaže da je pre svega mačkarka, jer od najranijih dana mačke su bile deo njenog odrastanja i sazrevanja, ljubav prema svim životinjama se prosto podrazumeva. I pored mnogobrojnih obaveza koje ima ovih dana u Pozorištu Puž, predstavama *Lopuže*, *Opasna igra* i *Glumica* – u Pozorištu Slavija, i *Bajka o pozorištu* u Zvezdara teatru, kao i u seriji *Sve na dlanu*, koja bi trebalo da bude emitovana ovih dana, Iskra veliki deo sebe posvećuje svojim ljubimcima. Često se može videti u porodičnoj šetnji u pratnji bul-terijera i ši-cua, koji izdaleka nagoveštavaju

dobru prirodu i druželjubivost prema ostalim psima.

**Bul-terijer kod mnogih izazivaju strah, što Kija potpuno demantuje. Umiljata je, socijalizovana i dobromernata. Ipak su ljudi bitni za „oblikovanje“ rase?**

Nema opasnih rasa. Sve je do odgoja. Ljudi naprave agresivca i od pudle. Ono što razlikuje određene rase jeste to što su neki psi teritorijalniji, neki energičniji, i to su stvari na koje vlasnik mora da računa, i da na vreme s njima radi. Ja poznajem samo nekoliko ljudi koji imaju problema sa bull rasama, i to su isključivo nekastrirani mužjaci, jer terijerski gen ih čini malo tvrdoglavima i daje im tu potrebu za dominacijom. Uz mudrog gazdu, i ako treba pomoći bihevioriste-dresera, sve je rešivo.

**Priča o Kiji je zaista filmska.**

Kijin dolazak u naš život dogodio se spontano – ja sam snimala seriju u dvoru *Dunderski* kod Baćkog Petrovca, i baš tu se proneo glas da je

iz auta izbačen pas rase bul-terijer u poprilično lošem stanju. Njen dolazak kod nas je u početku bio privremen, dok se ne oporavi, čak su se ljudi i javljali sa željom da je usvoje, ali nam se uvukla pod kožu, i samo smo u jednom trenutku prelomili da ostaje kod nas.

**Kako se Kija slaže sa vašom petogodišnjom čerkom Ines?**

Kada je Ines bolesna, Kija to oseti i odmah se privije uz nju. Ja sam imala malu bojazanu da li je, kao već seniorka, uopšte naučena na decu i da li je možda agresivna ili preplašena od dece, ali njih dve su takvom brzinom uspostavile dobar odnos (pri čemu je Ines u trenutku udomljenja Kije imala samo dve godine), da sam se tada uverila da ljubav gradi mostove bolje nego sve druge tehnike koje racio poznaje.

**Kija joj je ranije često bila model za mnoge kućne predstave.**

I dalje je, budući da kao stara dama uživa da pušta Ines da joj stavlja

ŽAO MI JE ŠTO  
NISAM UTICAJNIJA  
U TOJ PRIČI OKO  
SPASAVANJA  
ŽIVOTINJA JER  
SMATRAM DA IMA  
POPULARNIJIH  
GLUMACA I GLUMICA  
OD MENE, I KADA BI  
ONI JAVNO ISTUPILI  
I DALI PRIMER  
KAKO POMOĆI  
NAPUŠTENIMA, KAKO  
DOBRO POSREDOVATI  
U UDOMLJENJU, I  
UOPŠTE POZABAVITI  
SE TIM ZAKONOM  
O DOBROBITI  
ŽIVOTINJA, KOJI  
NEMA RUPA, ALI  
RUPE SU U NAČINU  
SPROVOĐENJA,  
MNOGE STVARI BI SE  
PROMENILE





KIJA JE JEDNOSTAVAN PAS. NAJVAŽNIJE JOJ JE DA  
JE NA TOPLOM. I DA SMO MI TU. A TO UVEK IMA,  
NARAVNO UZ ADEKVATNU ISHRANU, SUPLEMENTACIJU  
I REDOVNE VETERINARSKE KONTROLE

rajfove, mašne oko vrata, a čak su zajedno i nalakirale nokte, naravno dečjim non toxic lakom za nokte. Njih dve se dopunjavaju.

### Dama u lepim godinama sada ima svoju priču?

Da, mi zbog činjenice da joj je čip bio važeći, ali sa uklonjenim podacima, ne znamo tačan broj njenih godina, ali po njenom ponašanju, i rečima veterinara, taj broj je uveliko dvocifren. Ona provodi sve više vremena u spavanju, slabije čuje i vidi, žao mi je što su mnoga mesta još uvek zatvorena za kućne ljubimce, pa ne mogu da joj priuštим kupanje a da me neko ne grdi ili popreko ne gleda, ili uopšte samo vođenje bez povodnika je kažnjivo, a volela bih da može da malo oseti slobodu i svoje staračke dane živi kako treba. Mada, ona je jednostavan pas. Najvažnije joj je da je na toplo. I da smo mi tu. A to uvek ima, naravno

uz adekvatnu ishranu, suplementaciju i redovne veterinarske kontrole.

**Goran, ši-cu, na neki način je poremetio ovu idilu. Još kada je bio beba, zavodio je red. Da li je tačno da bi, kada je jeo, Kija morala na prstima da prolazi uza zid?**

Kija ga se i dalje plaši. On se postavio kao snažniji. Ne zovu ih zabadava pas-lav. On je mali, ima oko šest kilograma, ali on sebe percipira kao velikog i snažnog. A psi onda čitaju taj njegov govor tela i postave se inferiornije. Meni je to presmešno.

**Kako biste opisali njegov karakter i zašto baš ova rasa?**

On je stigao kao poklon od našeg prijatelja, vlasnika njegove mame i tetke, za Inesin četvrti rođendan. Nisam mu do tad verovala kada je govorio o inteligenciji te rase, a sada me svakog dana više oduševi. Samo

da još progovori ljudskim jezikom. Bili smo s njim i na moru, i više puta po Srbiji. Naš verni drugar i saputnik, miran kad ostaje sam, nesvadljiv sa drugim psima... mali kineski gospodin.

**U vašoj porodici bilo je i ima dosta mačaka. Mačak Tuluz u vaš dom je stigao na poseban način.**

Ja sam oduvek u srcu pre svega mačkarka. Godine 1994. je u moj život stigla Gordana i time me opredelila za mačke. Bila je uz mene od polaska u osnovnu školu do pred kraj fakulteta. Sada su kod moje mame ostale naše četiri mace, od kojih najstarija ima 17,5, a najmlađa 10 godina. A u avgustu mesecu na Divčibarskom putu, niotkuda, iskočio nam je Tuluz. Nismo imali dilemu da li da ga ostavimo тамо, i tako je on sada već skoro pet meseci naš cimer.



VETERINARSKA  
KLINIČKA  
ISHRANA

PURINA®  
PRO PLAN®  
VETERINARY DIETS

LINIJE DIJETA ZA  
PSE I MAČKE



PURINA®

Vaš ljubimac, naša ljubav.®



**GORAN JE NAŠ VERNI DRUGAR I  
SAPUTNIK, MIRAN KAD OSTAJE SAM,  
NESVADLJIV SA DRUGIM PSIMA...  
MALI KINESKI GOSPODIN**

### Njegovim dolaskom verovatno se poremetila priča ko je glavni?

Tuluz je glavni, naravno. Mačke to uvek postanu. Ali je dobar. Nije kao sijamke iz *Maze i Lunje*. Lepo se slaže sa ovo dvoje, Goran mu je društvo za igru, a Kija za spavanje.

### Da li nekada dođe do svađe? Šta se dešava kada su sami?

Hiberniraju se. Posle nekoliko sati, ma koliko prošlo, zateknemo ih na istim mestima gde su i bili kad smo izlazili. Svađe, hvala bogu, još nije bilo.

Poznati ste po tome kao neko ko veoma aktivno brine o napuštenim životinjama. Zahvaljujući vašem trudu pred zimu je udomljen pas iz kraja, o kome su mnogi brinuli, a ipak je ostao na ulici.

### Uz pomoć društvenih mreža našli ste mu porodicu.

Žao mi je što nisam uticajnija u toj priči oko spasavanja životinja jer smatram da ima popularnijih glumaca i glumica od mene, i kada bi oni javno istupili i dali primer kako pomoći napuštenima, kako dobro posredovati u udomljenju, i uopšte pozabaviti se tim zakonom o dobropitiji životinja, koji nema rupa, ali rupe su u načinu sprovođenja, mnoge stvari bi se promenile. Ovako to radim u okviru svojih mogućnosti, ali smatram da svaki pas zaslužuje dobar dom.

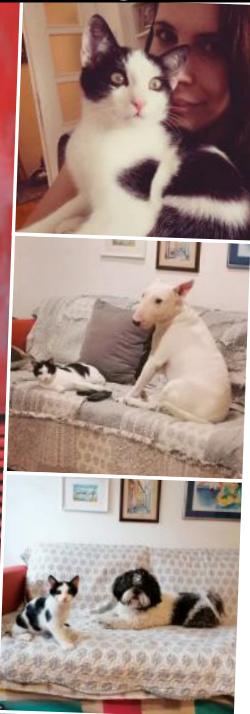
U međuvremenu, i mačka iz kraja dobila je tretman veterinara koji su se pobrinuli za njeno zdravlje, a vi ste pokrenuli akciju da se obezbede i materijalna sredstva.

Mislim da svi možemo da se odrekнем jedne kafe u kafiću mesečno i to izdvojimo za hranu uličnim životinjama, ili za lečenje, ili za udruženje. Na primer, kod prikupljanja sredstava za obolele ljude postoje odlične organizacije gde se zna da su SMS-ovi koje svi šaljemo apsolutno prava adresa, kod životinja toga nema, i tu dolazi do malverzacija, ljudi opravданo sumnjaju, i zato je teže prikupiti sredstva.

**Očevici smo da je naše društvo i dalje inertno prema ljubimcima i napuštenim životinjama uopšte. Šta se pod hitno mora preuzeti?**

Obavezno čipovanje. Onda bi se lakše ušlo u trag nesavesnim vlasnicima kojima psi odlutaju i smanjila bi se mogućnost izbacivanja pasa na ulicu,

**TULUZ JE GLAVNI, NARAVNO.  
MAČKE TO UVEK POSTANU. ALI JE  
DOBAR. LEPO SE SLAŽE SA OVO  
DVOJE, GORAN MU JE DRUŠTVO ZA  
IGRU, A KIJA ZA SPAVANJE**



**SVIMA KOJI NISU ODGAJIVAČI UVELA  
BIH STERILIZACIJU. IMA I DALJE MNOGO  
LJUDI KOJI IMAJU MEŠANKU, MISLE DA JE  
STERILIZACIJA ZLOČIN, A KADA JE UPARI  
NEKI PAS, ONI CELO NJENO LEGLO BACE  
U KESU, NA MILOST I NEMILOST**

jer bi se čitanjem čipa utvrdilo čiji je, a postoji zakonom propisana kazna za zanemarivanje životinje. Drugo, svima koji nisu odgajivači uvela bih sterilizaciju. Ima i dalje mnogo ljudi koji imaju mešanku, misle da je sterilizacija zločin, a kada je upari neki pas, oni celo njeno leglo bace u kesu na milost i nemilost. Ne mislim da je u redu da uvek mi, odgovorni vlasnici, bukvalno od usta odvajamo da bismo skupili sredstva za spasavanje štenaca. Mislim da se to mora regulisati sa vlasnicima.

### **Šta poručujete neodgovornim vlasnicima koji ostavljaju prljavu okolinu posle šetnje?**

Ljudi, nažalost, prljaju. Sve je puno opušaka, flaša, i onda me ne čudi ni što pojedini ne skupljaju izmet svojih pasa. Poručujem im da je ovo grad

dece njihove dece i da se zapitaju šta im to ostavljuju u amanet.

### **Mnogi tržni centri i restorani su otvorili vrata za ljubimce. Kakva su vaša iskustva?**

Ne mislim da je fer podela na pse do određene kilaže. Naročito što je opšte poznato da su veliki psi mirnijeg karaktera, i ne vidim problem da neko sa npr. avganistanskim hrtom, psom koji je kao monah među psima, ne može da ruča u nekom pet friendly restoranu, a njegov prijatelj s maltezerom može. To je besmisleno.

**Verujem da biste podržali ideju da se u vrtićima i školama dozvoli da se deca briju o napuštenim mačkama i psima jer u svakom školskom dvorištu postoji jedan takav drugar i priča o njemu.**

I vrtići, i škole, i starački domovi, i prihvatni centri. Sve to mora da postane pet friendly. Ovako, dok ljudi završavaju u geronto-domovima, a pas im umire na ulici jer rodbinu ne zanima, i dok deca instinkтивno imaju trazaj straha kad ugledaju psa, mi stagniramo kao društvo.

**Sigurna sam da biste, da imate više životnog prostora, imali još ljubimaca. Šta vam je san?**

Da otvorim društvene mreže i da me ne sačeka gomila slika napuštenih ili maltretiranih pasa.

**Koji vam je film o životinjama omiljen, a koji Ines?**

Obe volimo film Dog's Purpose, o reinkarnaciji pasa. Ta ideja nam daje utehu da nijedno zbogom nije zauvek.

Skenirajte QR kod i prelistajte prošli broj Pet Svet Magazina!





# OSAM DOG FRIENDLY EVROPSKIH PLANINSKIH HOTELA! Pripremite se za zimovanje s ljubimcem

Pripremila: Anja Vučetić

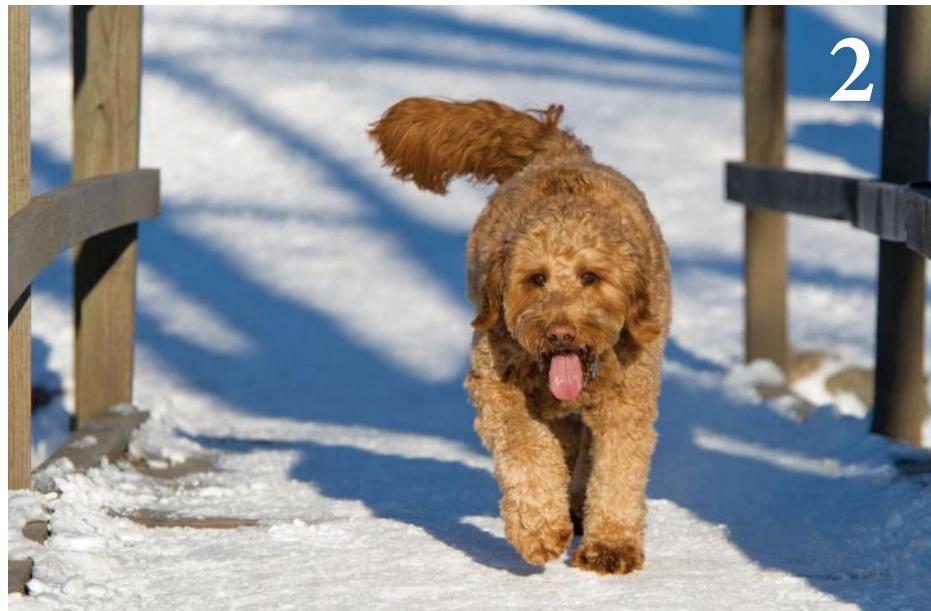
**D**a li volite da skijate? A da li razmišljate o tome da povedete svog psa na skijanje? Smatrate li da bi bilo smešno videti psa kako se na skijama spušta niz stazu? Ukoliko odaberete neki od ovih hotela na poznatim snežnim destinacijama, slobodno možete povesti svog krvnenog prijatelja na snežnu avanturu. Jer koliko god da ste uveđeni da obožavate sneg, sačekajte da vaš četvorožni prijatelj stane na snežni pokrivač.

Sa više od 40.000 hotela u blizini poznatih skijališta, u kojima je vaš pas takođe dobrodošao, izbor odgovarajućeg može biti pravi izazov. Želimo da vam pomognemo u izboru, pa smo sastavili listu najboljih osam hotela koje vredi posetiti. Uverite se da li neko od ovih skijališta odgovara vašim snežnim fantazijama.

## Apartmany Tania – Slovačka

Postoji veliki broj staza u blizini ovog skijališta pogodnog za pse, u mestu Zavažna

Poruba u Slovačkoj. Gostima naprednog i početničkog nivoa sigurno će se dopasti ovo neobično mesto. U blizini se nalazi i Jasna – Chopok Slovakia Liptov, kao i najveći zimski rezort u istočnoj Evropi. Ovde je dostupno i noćno skijanje. Što se tiče smeštaja, dva psa mogu doći i pridružiti se snežnoj zabavi za samo tri evra po noćenju uz dodatak od 10 evra depozita, u slučaju štete. Mačke su takođe dobrodošle, a postoje i zone u kojima nije neophodno da vaš pas bude vezan na povocu, tako da može slobodno da luta dok se vi opuštate i udišete zimski vazduh. Nakon provedenih nekoliko dana u ovom smeštaju, sigurni smo da ćete poželeti da produžite svoj boravak.



### 3 Hôtel La Sivolière – Francuska

Ima nešto u snežnim padavinama u Francuskoj što boravak u ovom luksuznom hotelu sa pet zvezdica čini neodoljivim. U blizini ovog zimskog rizorta nalaze se četiri skijališta, a dva apartmana ovog hotela imaju najbliži pristup ski-stazama, tako što se gosti mogu na skijama lako spustiti iz svoje sobe do žičare. Dozvolite da vas praškasti beli sneg, kao i kilometri dugih staza izvuku iz plišanih topnih čebadi u koje ste se umotali prethodne noći. Za 55 evra po noćenju, do dva kućna ljubimca su dozvoljena u svakoj sobi, gde će vaš krzneni prijatelj dobiti čebence i hranu. Samo obavestite objekat prilikom rezervacije i vaš pas će moći zajedno sa vama da uživa u tretmanu sa pet zvezdica. Takođe, na raspolažanju su vam i besplatne šetnje, kao i usluge čuvanja pasa. Povoci za pse, činije za vodu i hranu, kao i kesice za otpatke, mogu se dobiti besplatno u hotelu.

### Princess Boutique – Rumunija

Rumunija obiluje zadivljujućim planinskim pejzažima, a zima pretvara prekrasni predeo u više od slikovitog pogleda. Kada sneg počne da veje, rumunske planine postaju savršeno tlo za skijanje i snoubording. Kada boravite u *Princess Boutique*, u savršenoj ste poziciji da naučite da skijate, uživate u snoubordingu, motornim sankama, kao i paraglajdingu. Posebna ponuda koja se nudi tokom cele godine jeste smeštaj za kućne ljubimce. Bez dodatne naknade, gosti mogu dovesti dva psa, pod uslovom da su prethodno obavestili hotel. I mačke su dobrodošle u ovaj udobni boutique hotel. Spakujte svog psa i uživajte zajedno u ovoj zimskoj oazi idealnoj za bekstvo.



4

### Das Riwus – Austrija

Smešten u okrugu Salcburga u Austriji, ovaj hotel nudi jednostavan pristup najvećem skijalištu u državi – Saalbach Hinterglemm Leogang Fieberbrunn. Žičara koja vodi vas i vašu avanturičku porodicu na vrh planine nalazi se samo na 50 metara od vrata hotela sa njegove zadnje strane. Naravno, skijaška avantura nije potpuna bez četvoronožnog pratioca. Kućni ljubimci su dobrodošli uz doplatu od 15 evra po danu. I vaši kućni ljubimci dobiće čebe, peškire, kao i korpu za spavanje. Imajte na umu da u Austriji psi moraju biti na povoku prilikom izlaska napolje, te se pobrinite da je pas u vašoj blizini kada je van sobe.



5

### Hotel Bristol – Švajcarska

Boravak u hotelu *Bristol* u Sas-Feu (Saas-Fee) u Švajcarskoj izgleda tako kao da se šetate unutar snežne kugle. Ovaj objekat sa akcentom na enterijeru od drveta stvara ugodni osećaj usred snežnog belila. Smešten na jugu Švajcarske, u blizini italijanske granice, hotel *Bristol* nalazi se u podnožju skijališta, gde vam je potrebno manje od jednog minuta peške da dođete do skijaške. Zagarantovan sneg 365 dana u godini govori da su ove staze uvek u savršenom stanju za goste koji se odluče za posetu van sezone praznika. Za 10 evra po noćenju možete povesti do dva kućna ljubimca. Nemojte se opterećivati ako zaboravite da ponesete povodac za psa. Domaćini će vam ga sa zadovoljstvom obezbediti, kao i činije za vodu i hranu, i kesice, kako bi sneg iza njega ostao i dalje čist i beo.

## Alledolomiti Boutique Lake Hotel – Italija

6

Šta bi moglo biti romantičnije od boravka u hotelu *Alledolomiti Boutique Lake* u Italiji? Smeštena u podnožju Dolomita u Trentinu, ova zimska zemlja čuda sa četiri zvezdice udaljena je nekoliko minuta od ski-lifta *Molveno-Pradel*. Gosti ovog hotela dobijaju i *Molveno karticu* koja nudi 20–50 odsto popusta na ski-pas, kao i popust na druge rekreativne aktivnosti. Još jedna pogodnost jeste ta što ste udaljeni samo četiri kilometra od skijališta Andalo sa dobro uređenim ski-stazama, te je ova destinacija idealna za ljubitelje skijanja. Ovaj hotel takođe nudi i apartmane za medeni mesec, a baš kao što bi svako poželeo za svoj poseban dan – jeste da i vaši ljubimci budu sa vama. Hotel *Alledolomiti* omogućava kućnim ljubimcima da vam se pridruže u ovoj posebnoj prilici. Za pet evra po noćenju, svi gosti mogu dovesti do dva kućna ljubimca kako bi uživali na mirnom obronku planine.



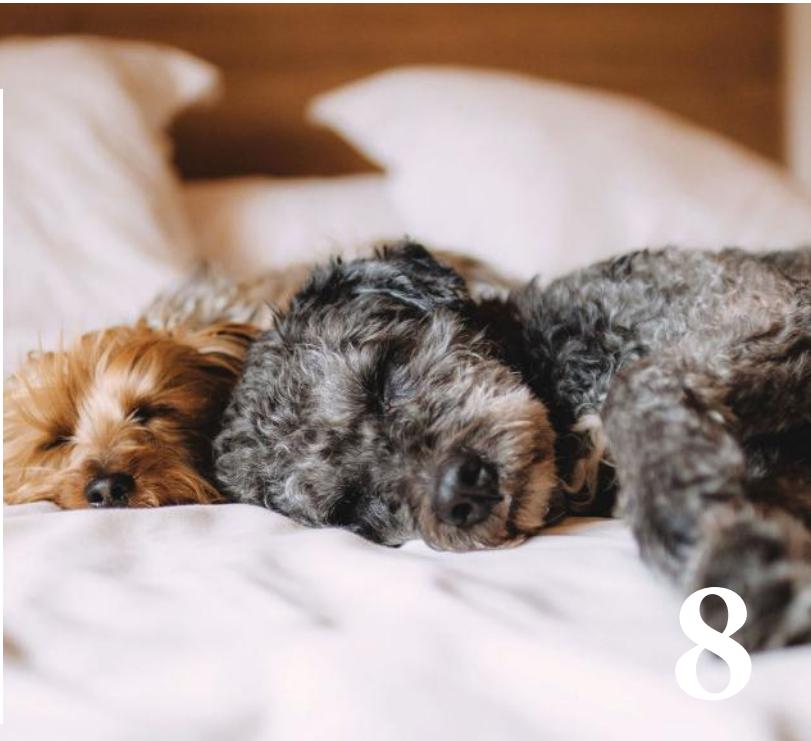
8

## Kurshale – Rusija

Ruske zime poznate su po obilnim snežnim danima. Ukoliko tamo provodite vreme tokom cele godine, verovatno niste oduševljeni ovakvom vremenskom prognozom, međutim, ukoliko dolazite u Rusiju na odmor, mnogo snega upravo je ono čemu se nadate. Hotel *Kurshale* u Kurovu, jeste odmaralište u neposrednoj blizini skijališta. Ski-lift *Sorochany* udaljen je od smeštaja pet kilometara, a skijalište Park Yakhroma Ski Resort je još bliže. Za samo tri evra po noćenju vi i vaš krzneni pratilac dobrodošli ste da odsednete u ovom hotelu. Samo je neophodno da obavestite hotel prilikom rezervacije. Takođe, pripremite i povodac jer se u okviru ovog rizorta psi ne mogu kretati slobodno.

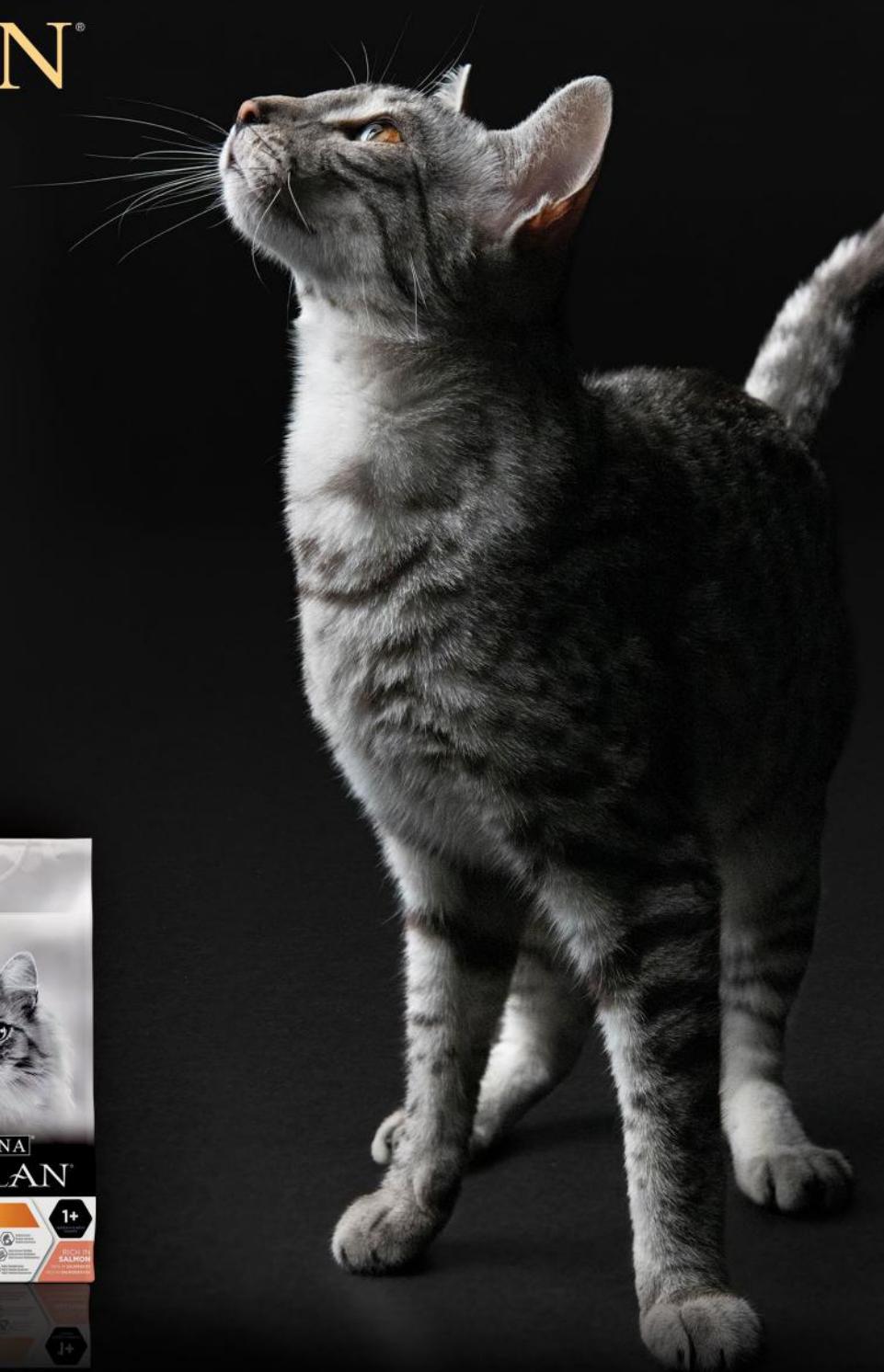
## Apartments & Rooms Vila Ana – Slovenija

Slovenija možda ne zvuči kao najidealnije mesto za ekstremne sportove, ali ne dozvolite da vas to obeshrabri i izaberite ovaj intimni smeštaj sa tri zvezdice na Bledu. Smešten u okviru alpskog odmarališta, gosti *Vile Ana* mogu uživati u zadivljujućim pejzažima i mirnoj atmosferi iako su i dalje u srcu grada. Objekat je udaljen samo dva kilometra od planine Straže, gde gosti različitih godina mogu da uživaju na ski-stazama. Vlasnici *Vile Ana* razumeće ako odlučite da ponesete i vaše sopstveno termo-ćebence. Upravo zato, ovaj smeštaj je idealan za kućne ljubimce koji odlično greju u hladnim zimskim noćima. Za osam evra po noćenju, možete povesti i dva psa sa sobom. Ukoliko više volite mačke, možete i njih ovde smestiti. Psi i mačke su dobrodošli na ovom imanju, međutim, imajte na umu da ih uvek morate držati na povocu, te da gosti moraju pomno da paze na svoje krzne prijatelje.



NOVO

BRINITE O CELOKUPNOM  
ZDRAVLJU VAŠEG  
KUĆNOG LJUBIMCA



Vaš ljubimac, naša ljubav.<sup>®</sup>

PITALI SMO EKSPERTA...

↳ Vaše pitanje pošaljite na email  
[redakcija@petsvetmagazin.rs](mailto:redakcija@petsvetmagazin.rs)



**Vladimir Hadžić**, doktor  
veterinarske medicine, ekspert i  
stručni konsultant Pet Svet Magazina



**Mikroorganizmi žive svuda, od vrhova visokih planina do mračnih dubina okeana, ali ono što je veoma interesantno jeste da trilioni bakterija žive na koži i sluzokoži i nas i naših četvoronožnih pratileaca**



## Crevni MIKROBIOM



**N**aša planeta vrvi od života, koji možemo pronaći na najneverovatnijim mestima. Živa bića su toliko isprepletana i povezana da će nam verovatno biti potrebni vekovi da shvatimo simbiotske, uzajamno korisne odnose koje živa bića međusobno ostvaruju.

Smatra se da psi i mačke imaju više mikroorganizama u digestivnom traktu nego što imaju ćelija u telu! Svi mikroorganizmi digestivnog trakta jednim imenom se nazivaju crevni mikrobiom. Nemojte misliti da je mikrobiom creva slučajno tu i da nema nikakvu funkciju. U prirodi slučajnosti ne postoje i sve ima svoju svrhu.

Mikrobiom creva je kao otisak prsta. Ne postoje dve

edinke koje imaju isti sastav

mikroorganizama creva. Čak mačići i štenci iz istih legala imaju potpuno različiti sastav mikrobioma. Utvrđeno je da su ova raznovrsnost i ravnoteža u broju vrsta mikroorganizama ključni za zdravlje mikrobioma. Gustina zajednice mikroorganizama mikrobioma creva (ukupan broj ćelija) i raznolikost (broj različitih vrsta ćelija prisutnih u crevima) regulišu i utiču na zdravlje ne samo digestivnog sistema kao što su gojaznost, tumori debelog creva, zapaljenja creva, intolerancije i alergije na hranu, nedostatak mikroelemenata, već i na bolesti drugih organskih sistema, kao što su dijabetes, problemi nervnog sistema (anksioznost, depresija), sveukupni imunitet, kožne bolesti, atopijske alergije...).

Ovo bogatstvo života u crevima i kod nas i kod naših ljubimaca presudno je za fizičko i mentalno blagostanje. Sa jedne strane, efekti ovog uzajamno korisnog odnosa mikroorganizama i domaćina u kom žive pospešuju bolje varenje i resorpciju hranljivih materija, dok, s druge strane, čine temelj za 70 odsto imunološkog sistema organizma koji je smešten baš tu u crevima. Ovo je prva i najvažnija linija odbrane organizma.

Mnogi faktori oblikuju mikrobom creva, a pre svega to su genetika, ishrana, način života, fizička aktivnost, upotreba nekih lekova...

Postoje tri važna saveznika u borbi za zdrav mikrobiom creva i posredno zdravlje kompletног организма!

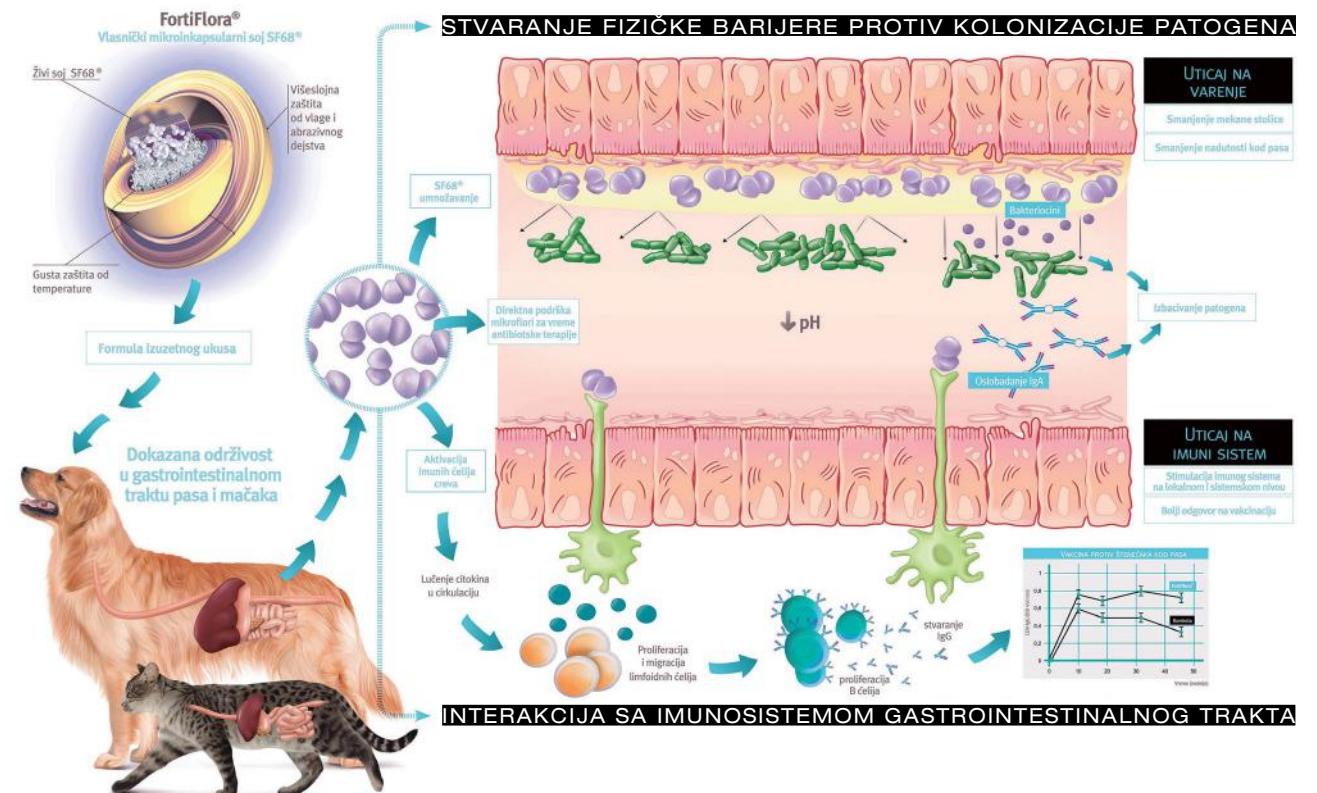
**NE POSTOJE DVE JEDINKE KOJE IMAJU ISTI SASTAV MIKROORGANIZAMA CREVA. ČAK MAČIĆI I STENCI IZ ISTIH LEGALA IMAJU POTPUNO RAZLIČITI SASTAV MIKROBIOMA**

Prvi saveznik su prebiotici ili prebiotska vlakna. To su vrsta ugljenih hidrata koje naši ljubimci ne vare, ali su izuzetno kvalitetna ishrana za mikroorganizme mikrobioma creva. Ova vlakna selektivno koriste „dobri“ mikroorganizmi creva, što im pomaže da napreduju, da se umnožavaju i da održavaju ravnotežu sa „lošim“ mikroorganizmima. Najznačajnija prebiotska vlakna koja bi naši ljubimci trebalo da dobijaju kroz hranu su: inulin, frukto-oligosaharidi (FOS) i galakto-oligosaharidi (GOS). Pored vlakana postoji i druga jedinjenja koja mogu imati prebiotički efekat.

Prilikom korišćenja prebiotika mikroorganizmi oslobađaju i veoma važna jedinjenja koja doprinose zdravlju kako samih creva tako i kompletnega organizma. Ove proizvode metabolizma „dobrih“ mikroorganizama možemo nazvati jednim imenom „postbiotici“. Oni su naš drugi saveznik u ovoj borbi. Postbiotici su mešavina neaktivnih bakterijskih celija i celijskih komponenti (kao što su beta-glukani) i supstance koje proizvode mikroorganizmi kao što su masne kiseline kratkih lanaca (laktati i butirati). Postbiotičke supstance su korisne za organizam. One sa jedne strane sprečavaju razvoj tzv. loših mikroorganizama, a sa druge strane stimulišu imunitet, deluju antiupalno, sprečavaju oksidativni stres, smanjuju krvni pritisak i imaju još mnoga pozitivna svojstva za organizam.

### SVI MIKROORGANIZMI DIGESTIVNOG TRAKTA JEDNIM IMENOM SE NAZIVAJU CREVNI MIKROBIOM

I na kraju, treći veoma važan saveznik u ovoj borbi jeste primena „dobrih“ kultura mikroorganizama, probiotika. Unosom ovih kultura uspostavlja se ponovo dobra ravnoteža i funkcija mikrobioma. Da bi se napravio dobar probiotik, potrebna je visoka tehnologija i dugogodišnje istraživanje. Dobar primer za ovo je kompanija Nestle, koja je posle 40 godina istraživanja, 1991. imala na raspolaganju podatke od oko 3.000 mikroorganizama digestivnog trakta potpuno istraženih. S ovakvim podacima mogli su lako da dođu do zaključka kako napraviti dobar odabir soja bakterija koji je najidealniji kao probiotik. Pored odabira bakterije potrebno je razviti posebnu tehnologiju zaštite ovih bakterija, kako bi one nesvarene prošle kroz ceo digestivni trakt sve do debelog creva, gde treba da nastave razvoj i ostvare svoje probiotske efekte. Pored svega ovoga za pse i mačke treba napraviti i oblik prebiotika koje one lako i rado uzimaju. Primer izuzetno kvalitetnog probiotika za pse i mačke je *Fortiflora*. Sadrži soj bakterije *Enterococcus faecium* SF68, koji ima sjajne probiotičke sposobnosti. Tehnologija mikrokapsulacije omogućava da ovaj soj bakterija živ stigne do debelog creva. Njegova praškasta struktura daje mogućnost luke primene, tako što se jednostavno prospe preko hrane, a odličan ukus i miris čak povećavaju palatabilnost hrane u koju je dodat.



# 20 neverovatnih činjenica o ZEČEVIMA!

## Zečevi koji obaraju rekorde

Od najvećeg zeca do zekonje šampiona u mini-basketu, upoznajte zečeve koji su se upisali u knjige rekorda, kako gledaju, koliko brzo žvaću i gde se nalazi najveći muzej plišanih zečeva uz još nekoliko zanimljivih i neverovatnih činjenica o ovim životinjama

Priredila: Jelena Niketić; Fotografije: Shutterstock, Wikipedia, Facebook, Instagram



### 1. Zečevi u potrazi za nevoljom

Kao životinje plen, zečevi moraju da budu budni na sve moguće opasnosti – zato imaju skoro 360 stepeni vidnog polja kako ne ih ništa ne bi iznenadilo i mogu da ustanu na zadnje noge da bi imali bolji pogled. Ukoliko uoče nešto zabrinjavajuće, lutičem nogama o zemlju kako bi upozorili druge pre nego što uđu u zaklon. Ali to što su im oči smeštene sa strane glave omogućava da vide sve okolo, pa čak i iza, stvara im malu slepu tačku baš ispred lica.



### 2. Najstariji zec

Najduži zabeležen zečji život imao je Flopsi. Uhvaćen u divljini u avgustu 1964., živeo je sa svojim vlasnicima u Tasmaniji narednih 18 godina, deset meseci i tri nedelje. Do, ženka kupljena u prodavnici ljubimaca 1996., živila je skoro isto toliko i postala poznata po svojoj impresivnoj zečjoj starosti. Umrla je 2013. sa 17 godina i dve nedelje.



### 3. Najveća zbirka zečjih suvenира

Sve je počelo poklonom. Pre 15 godina, u Pasadeni, SAD, Stiv je svojoj ženi Kendis poklonio plišanu igračku zeca. Ona je njemu uzvratila igračkom zeca i muzej je počeo da postoji. Njihova kolekcija od 28.000 komada zečeva ušla je u Ginisovu knjigu rekorda 1999. godine, a i dalje svakog dana poklanjaju jedno drugom novog zeca. Njihov slogan? „The Hoppiest Place in the World!“

## 4. Zekonja s najdužim krvnom

Kada je reč o dužini krvna, rekord drži zečica po imenu Frančeska. Ona je jedna engleska angora koja živi u SAD, a 2014. dužina njenog krvna bila je 36,5 centimetara. Angore su čuvene po svom luksuznom krvnu, ali da bi ono bilo dobrom stanju, sjajno i glatko, to zahteva sate i sate gruminga.

## 5. Zec sa najviše zakucavanja

Verovatno najneobičniji zečji rekord jeste broj zakucavanja u minuti. Aktuelni rekorder jeste zec po imenu Bini. Njegov vlasnik ga je učio nekim trikovima i trenirao ga za svetski rekord kada je primetio da se igra loptom. Na svom mini-igralištu za basket zakucavao je osam loptica u minutu.

## 6. Najveći čokoladni zec

Čokoladni zečevi su naročito popularni u vreme Uskrsa, a najveći čokoladni zec svih vremena napravljen je u Brazilu 2017. Pravilo ga je devet majstora osam dana uzastopno, a kada je završen, čokoladni zec je stao pred čokolatere i u svojoj punoj visini od 4,52 metra. Impozantno!

## 7. Najduži skok

Zečevi su poznati po svojim „skočnim“ sposobnostima, a neki od njih zaista mogu dugo da lebde iznad tla u jednom cugu. Svetski rekord u najdužem skoku pripada jednom danskom zecu po imenu Jabo. On je 1999. iz mesta skočio tri metra, i taj rekord još nije oboren.



## 8. Najviši skok

Najviši zabeležen zečji skok iznosi 99,5 centimetara, a ostvaren je 1997. godine. Rekord pripada Mimrelundu Tosenu, crno-belom zecu iz Danske iz skakačkog kluba Kaninhop, gde je vlasnik zeca i zečji sudija.



## 11. Žvaću brzinom munje

Kada se zaista prepuste uživanju u hrani, zečevi mogu da žvaću 120 puta u minuti, odnosno dva puta u sekundi.

Zamislite kako se hrana usitnjava... ma kakav nutribulit.



## 9. Najveći zečji sportski događaj

Jedan od najvećih svetskih zečjih sportskih događaja jeste Rabbit Grand National koji se svake godine održava u Harrogatu u Severnom Jorkširu. Oko 3.000 zečeva takmiči se u preskakanju minijaturnih prepona nakon nekoliko meseci napornih treninga.

## 10. Zečevi će uvek imati zube koji štrče

Zečji zubi konstantno rastu. Žvakanje trave i druge teške hrane ih troši, tako da njihov rast pruža sigurnost zekama da će imati čime da jedu.

## 12. Zec sa najdužim ušima

Ove zadivljujuće uši pripadaju zečiću sa imenom dugim skoro kao i same uši: Niperov Džeronimo. Raspon njegovih ušiju iznosi je neverovatnih 79 centimetara. Iako je umro 2006. godine, ovaj prelepi engleski lop koji je živeo u Kaliforniji dobio je od milja nadimak Niperov Ginis, svom rekordnom statusu u čast.

## 13. Zečevi zapravo nisu glodari

Zečevi su sve do 1912. bili klasifikovani kao glodari, a onda su premešteni u novu grupu po imenu – lagomorfi, zajedno sa kunićima i pikama (zviždari ili zečevi zviždači, lat. Ochotonidae).

## 14. Zečevi jedu sopstveni izmet

Zečevi proizvode dva tipa fekalija. Mekii izmet, poznati kao cekotrofi, biva odmah pojeden, (to ponašanje je poznato kao koprophagija), opet prolazi kroz digestivni sistem i iz njega se ekstrahuju nutrijenti. Tvrdi pelet je rezultat drugog kruga prolaska kroz sistem za varenje i on se smatra otpadom.

## 15. Bebe zečevi se rađaju slepe

Iako nekim zečićima izraste zapanjujuća količina krvna, svi zečevi započinju život sa zatvorenim očima i uopšte nemaju krvno.

## 16. Najveće leglo

Dve zečice drže rekord kada je reč o najvećem leglu, odnosno najvećem broju mlađunaca koje su okotile. Obe ženke su sa Novog Zelanda, i okotile su po 24 zečića, jedna 1978, a druga 1999. godine.

## 17. Većina zečeva živi jednu deceniju

Samo nekolicina može da živi više od tog rekorda, a životni vek većine zečeva je znatno kraći od 10-12 godina.

## 18. Svi zečevi kućni ljubimci su rođaci

Postoji više od 20 vrsta zečeva. Domaći zečevi se mogu podeliti na oko 305 različitih rasa, a sve su potomci evropskog zeca. I svi su familija.



## 19. Najduži zec

Najduži zec na svetu je Darijus, flamanski džin koji živi u Velikoj Britaniji. Za članak u jednom britanskom magazinu izmereno je da je bio dug 129 centimetara.

## 20. Imaju osetljiv sluh

Da bi mogli da registriraju i najtiše zvuke i da precizno odrede njihove izvore, zečevi mogu da rotiraju svoje duge uši 180 stepeni.

## Zaštitite mačke i kuniće od buva

Advantage® za male mačke i kuniće kućne ljubimce, i  
Advantage® za velike mačke i kuniće kućne ljubimce  
**koristi se za:**

- Sprečavanje i suzbijanje buva kod mačaka i kunića
- Pomoć u lečenju alergijskog dermatitisa kod mačaka, izazvanog buvama

- Buve na mačkama uginu 24 sata nakon tretmana
- Jednokratnom aplikacijom na koži sprečava se dalja infestacija buvama tokom 3 do 4 nedelje kod mačaka
- Koristi se kod mačića od 8 nedelja starosti
- Koristi se kod kunića od 10 nedelja starosti



*Pre upotrebe detaljno proučiti uputstvo!*

*O indikacijama, merama opreza i neželjenim reakcijama na veterinarski lek, posavetujte se sa veterinarom ili farmaceutom!*

Broj rešenja: 323-01-00013-19-002 od 12.08.2019. za male mačke i kuniće kućne ljubimce  
323-01-00014-19-002 od 12.08.2019. za velike mačke i kuniće kućne ljubimce

Bayer Animal Health je deo društva Elanco. Advantage, Elanco i dijagonalni trakasti logo su zaštitni znaci društva Elanco ili njegovih povezanih lica. Bayer i Bayer Cross su zaštitni znaci društva Bayer. © 2021 Elanco. PM-RS-21-0021

# ČUPA – SREĆAN PAS koji SVET OSVAJA u kolicima na dva točka

Pošto ga je udario automobil, veliki crni pas ostao je da leži nepokretan pored puta. Zahvaljujući velikoj požrtvovanosti Maje i Jovana dobio je dom, novo ime Čupa i kolica koja su mu omogućila duge šetnje i druženja sa drugim psima

Tekst: Sanja Vučetić, Fotografije: Dalibor Stanković

**K**ada tokom zimskim meseci grane sunce, nekako je potpuno jasno da će dan biti ispunjen dugom šetnjom. Svi oni koji imaju privilegiju da organizuju svoj radni dan onako kako im odgovara iskoristiće ga da ga sa svojim psom provedu u prirodi. Uživanje je obostrano, pogotovo ako vam je u blizini neki veći park, odnosno gradska šuma, kao što su nama Šumice. Naš devetomesecni bernski planinski pas Noa to zna i ushićenje raste. Uobičajena ruta i kada dođemo do semafora u Ulici Vojislava Ilića, jasno je da je šumska idila u planu. I dok Noa strpljivo čeka da se upali zeleno svetlo na semaforu, radoznao gleda u velikog crnog psa u kolicima čije zadnje noge mlijatavo vise, dok se u pravnji dvoje mladih ljudi očigledno kreće u istom pravcu. Upravo ovaj nenadani susret pretvorio se u jednu emotivnu priču i druženje.

Toliko radosti na njegovom licu, mnogo truda da prati Nou koji koristi sve četiri šape, sreća što može da pozdravi i druge pse u prolazu i istrajnost da savlada sve prepreke, od stepenica i uspona u dugoj šetnji od nekih pet kilometara. Čupa je istrajan i definitivno srećan pas. Ono što nas interesuje, uostalom kao i većinu prolaznika i vlasnika pasa tokom šetnje, jeste pitanje – šta mu se desilo.

„Čupa je nađen 14. oktobra 2021. godine u Padinskoj Skeli – mestu koje je

omiljeno šinterima za izbacivanje pasa i gde, nažalost, živi veliki broj ljudi koji ne voli ni pse niti druge životinje. Vraćali smo Jovanovu macu od veterinara i našli smo ga u jarku pored puta. Oko njega je stajalo nekoliko žena koje vole pse i brinu o psima iz kraja. Rekle su nam da ga je udario auto koji je preticao autobus”, objašnjava Maja, koja pomaže svom dečku Jovanu da usmere točkove na pravu stranu. Jasno je da je Čupa bio latalica, a ovo mu je drugi dan napolju posle teških povreda i operacije. Oporavak je trajao dva meseca i praktično je za to vreme bio nepokretan. Kada su ga našli u Padinskoj Skeli, Čupa je bio veoma uplašen i ležao je u jarku okružen brižnim ženama iz internata. One su mu donele malo hrane i vode, ali usled proživljenog šoka, odbio je sve ponudeno. Jedina vidljiva povreda u tom trenutku bila je velika rana na zadnjoj levoj nozi.

„Prvo su pomogle žene iz kraja – osim hrane i vode donele su mu čebence i zvale Veterinu Beograd. Ipak, prošlo je više od sat vremena i navodno Veterina nije imala vozila da dode i pomogne. S obzirom na to da mi nemamo automobil, zvali smo mog očuha Gošu, koji je, iako premoren od noćne smene, došao ubrzo nakon našeg poziva.“ I od tog trenutka kreće teška borba u kojoj Maja i Jovan učestvuju sa puno entuzijazma, suočavajući se sa

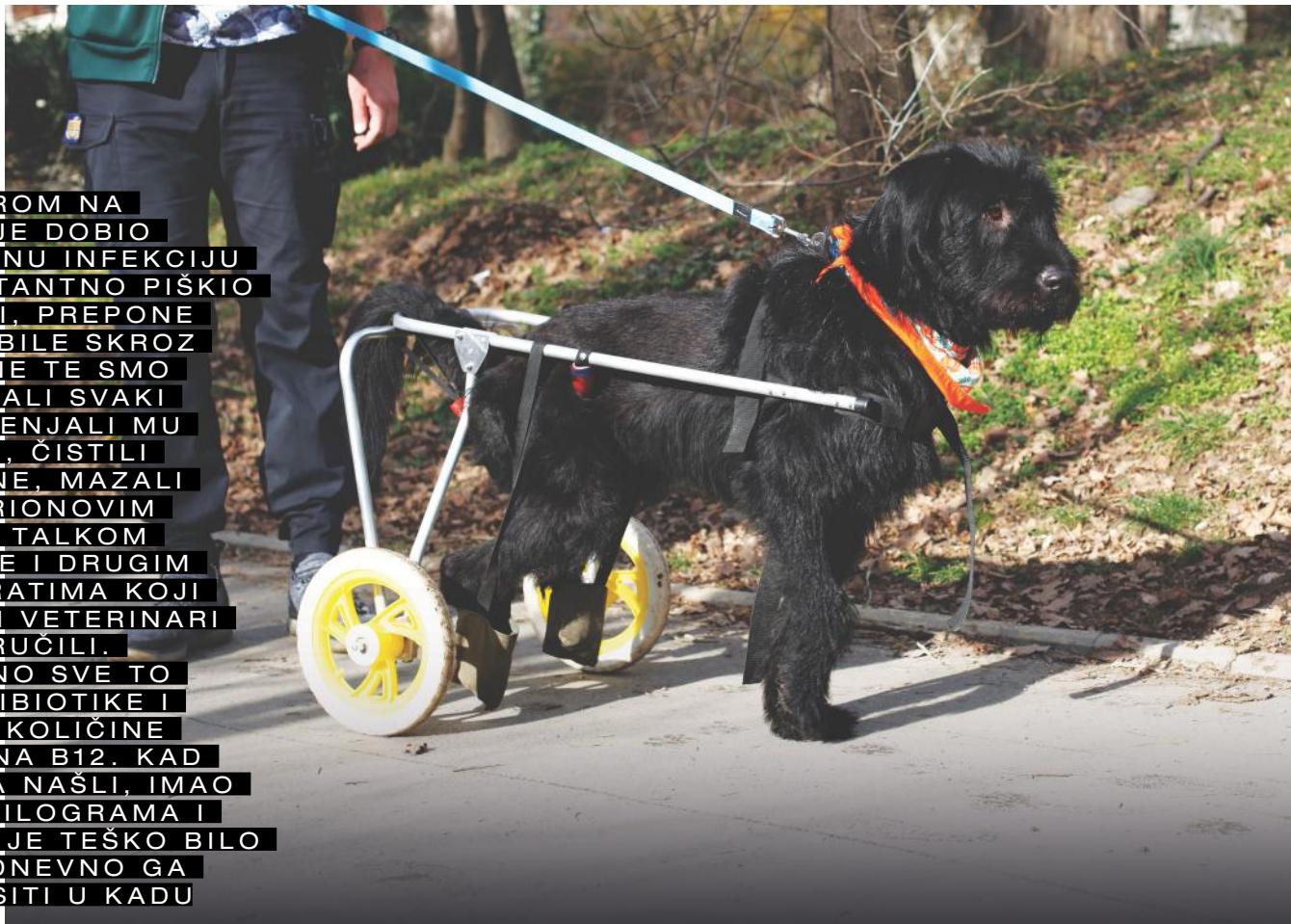
brojnim preprekama, od toga da neki naši izvukani veterinari nemaju nimalo razumevanja za to što je u pitanju latalica, pa do činjenice da za Čupino lečenje i operaciju je potrebna ozbiljna suma novca, koju oni nemaju.

„Prvobitno mu uopšte nije konstatovana povreda kičme – odveli smo ga kod veterinara koji mu je inicijalno konstatovao samo povredu noge, bez preloma. S obzirom na to da je Čupa reagovao na bol, veterinar nije smatrao za shodno da uradimo snimke. Rana mu je zašivena, ali sutradan je postalo očigledno da ne može da pokreće zadnje noge. Odveli smo ga hitno opet kod veterinara i nakon urađenog snimka utvrđen je ozbiljan prelom kičme. Pred snimanje mu je dat sedativ i dok je veterinar pripremao aparat, nemarna asistentkinja je dopustila da Čupa pod dejstvom sedativa padne sa stola. Srećom, imao je kragnu koja mu je ublažila pad i sprečila udarac o metalnu komodu. U tom trenutku u prostoriji nije bilo nikog, osim asistentkinje koja je, shvativši da je on pas sa ulice, pokazala potpuno odsustvo empatije. Iako su dopustili da pas s povredom kičmom padne sa poprilično visokog stola, niko nam se od njih nije čak ni izvinio zbog ovog incidenta. Videvši snimke i nemogućnost samostalnog mokrenja i kretanja, s njihove strane je potencirano uspavljivanje psa.



JASNO JE DA JE ČUPA BIO LUTALICA, A OVO MU  
JE DRUGI DAN NAPOLJU POSLE TEŠKIH POVREDA I  
OPERACIJE. OPORAVAK JE TRAJAO DVA MESECA I  
PRAKTIČNO JE ZA TO VРЕME BIO NEPOKRETAN

**S OBZIROM NA  
TO DA JE DOBIO  
URINARNU INFKECIJU  
I KONSTANTNO PIŠKIO  
PO SEBI, PREPONE  
SU MU BILE SKROZ  
OJEDENE TE SMO  
GA KUPALI SVAKI  
DAN, MENJALI MU  
PELENE, ČISTILI  
PREPONE, MAZALI  
KANTARIIONOVIM  
ULJEM, TALKOM  
ZA BEBE I DRUGIM  
PREPARATIMA KOJI  
SU NAM VETERINARI  
PREPORUČILI.  
NARAVNO SVE TO  
UZ ANTIBIOTIKE I  
VELIKE KOLIĆINE  
VITAMINA B12. KAD  
SMO GA NAŠLI, IMAO  
JE 33 KILOGRAMA I  
VEOMA JE TEŠKO BILO  
SVAKODNEVNO GA  
PRENOSITI U KADU**



Nije bilo nimalo lako naći veterinara ortopeda koji je mogao da mu sanira povrede. Poznati neurolog i ortoped kog nam je preporučio veterinar pogledao je snimke preko Viber aplikacije i tek nakon trećeg našeg poziva ponudio korektivnu operaciju koja bi mu rešila bol. Delovali su nam neozbiljno jer su odbili da pregledaju Čupu, te smo nastavili da brinemo o njemu u naredne dve nedelje dok nismo saznali za drugog veterinara ortopeda, koji ga je hitno primio i uradio korektivnu operaciju kičme, bez daha objašnjavaju Maja i Jovan. Dobra stvar bila je da je pas imao čip, ali očitavanjem su saznali da je pas latalica, kojeg je čipovao grad, sterilisao ga i vratio na ulicu u suprotni deo prigradskog naselja od onog gde su ga našli. Posle mnogo lutanja i odbijanja, ovi mladi ljudi dobili su podršku od požrtvovanih veterinara iz ordinacije „Spina“ na Novom Beogradu, gde je ustanovljena fatalna činjenica da je Čupi povređena kičma.

„Definitivna dijagnoza se svodi na prelom pršljena. Operacija je dobro prošla, kičma mu je vraćena na mesto i oporavak kod veterinara je trajao dve nedelje. Nažalost, prognoze nisu bile optimistične – veterinar nam je rekao da Čupa verovatno neće povratiti funkciju u zadnjim nogama.“ Odustajanja nema i kako su mu noge paralizane trebalo mu je obezbediti kolica.

„Sa više strana dobili smo informaciju

da Dragan Dimitrijević pravi kolica za životinje, te smo mu se obratili čim smo dobili amin od veterinara i potvrdu da je kičma lepo srasla. On je jedan divan čovek koji sve što radi to čini iz velike ljubavi prema životinjama. Isprrva je Čupa morao da koristi dubak sa četiri točka jer mu muskulatura oko kičme nije bila dovoljno jaka da podrži težinu. Dragan mu je napravio dubak koji smo, posle, kad je ojačao, mogli da modifikujemo u dvokolica. Veoma smo mu zahvalni na pomoći i ohrabrenju.“

Oporavak kod kuće trajao je dva meseca.

„Bilo je veoma teško – morali smo da mu ograničimo kretanje i nademo kavez dovoljno velik za njega. Srećom, prijatelj koji je bio upućen u celu akciju spasavanja Čupe i troškova operacije pomogao nam je da pozajmimo kavez iz veterinarske ambulante. S obzirom na to da je dobio urinarnu infekciju i konstantno piškio po sebi, prepone su mu bile skroz ojedene, te smo ga kupali svaki dan, menjali mu pelene, čistili prepone, mazali kantarionovim uljem, talkom za bebe i drugim preparatima koje su

**SVAKI PUT  
PRI IZLASKU  
GA NOSIMO U  
RUKAMA NIZ  
STEPENICE SA  
DRUGOG SPRATA.  
POŠTO NEMAMO  
NI LIFT, A NI  
RAMPU. ISPRED  
ZGRADE GA  
UBACUJEMO  
U KOLICA I  
AVANTURA  
POČINJE! ON  
UŽIVA U ŽIVOTU  
I SVAKOJ ŠETNJI  
TE I NAMA NIJE  
TEŠKO DA MU  
POMOGNEMO,  
NAJBOLJE ŠTO  
UMEMO**

nam veterinari preporučili. Naravno, sve to uz antibiotike i velike količine vitamina B12. Kad smo ga našli, imao je 33 kilograma i veoma je teško bilo svakodnevno ga prenositi u kadu. Doduše, moramo priznati da je još teži bio period pre operacije, zbog rane koju je uspeo da odšije (nijedna kragna, bez obzira na veličinu, nije mogla da ga spreči u tome) jer je postojala opasnost da neće moći da zaraste. Bdili smo noćima nad njim, previjali ranu srebrnim gazama koje su veoma efikasne, ali i skupe. Mnogo nam je pomogla veterinarka Ivana iz obližnje ambulante u Denkovoj bašti, ona je došla da mu sanira ranu i koja nam se sve vreme javljala i pratila njegovo stanje. Neizmerno smo joj zahvalni na svoj podršci i pomoći, zaista nam je vratila veru u ljude.“

Sledeći korak je bio izvesti Čupu napolje, ali i to je bio ozbiljan poduhvat jer je stan na drugom spratu u zgradи bez lifta.

„Čupa je prvi put izašao planski u šetnju u dupku početkom decembra. Kad smo objasnili Dragunu da bismo probali da ga izvedemo i u dupku, jer nije video



**DEFINITIVNA DIJAGNOZA SE SVODI NA PRELOM PRŠLJENA.  
OPERACIJA JE DOBRO PROŠLA, KIČMA MU JE VRAĆENA NA MESTO I  
OPORAVAK KOD VETERINARA TRAJAO JE DVE NEDELJE. NAŽALOST,  
PROGNOZE NISU BILE OPTIMISTIČNE – VETERINAR NAM JE REKAO DA  
ČUPA VEROVATNO NEĆE POVRATITI FUNKCIJU ZADNJIH NOGU**

nikakvu prirodu mesec i po dana, uspeo je da mu nabavi stabilne prednje točkove. Dubak ga je plašio i nije baš sam uspevao da ga kontroliše, ali mu je prijao izlazak, pa makar i samo po ulici. Ubrzo je usledilo i kontrolno snimanje, pa je već 20. decembra probao dvokolica. Svaki put pri izlasku ga nosimo u rukama niz stepenice, sa drugog sprata, pošto nemamo ni lift, a ni rampu. Ispred zgrade ga ubacujemo u kolica i avantura počinje! On uživa u životu i svakoj šetnji, te i nama nije teško da mu pomognemo, najbolje što umemo.“

Uz mnogo teških i tužnih stvari tokom adaptacije postojale su i male šaljive situacije. Kada je udomljen, Maja i Jovan hteli su da ga nazovu Oliver, odnosno skraćeno Oli, ali on nije prihvatio to ime i nije se odazivao. Onda ga je Jovan nazvao Čupa zbog bujnog krvnog krzna i veličine. To mu je bilo okej i pokazao je da ga prihvata.

„Istina je da sam ja dopisala ČUPU na njegovom rendgenskom snimku, onog trenutka kad nam je pomenuta asistentkinja hladno rekla da je to sve i da mu nema izlečenja. Snimci ostalih životinja imali su napisano ime i nisam želela da dozvolim da on bude tamo neki bezimeni pas sa ulice, kog su otpisali na prvu loptu. U pomenutoj poznatoj veterinarskoj stanici čekali su da im damo instrukciju da ga uspavaju

i ponašali su se kao da im oduzimamo vreme. Potpuno drugi tretman pomenuta gospodica priredila je drugim rasnim psima, koji su se u tom trenutku zadesili u ambulanti. Očaj i nepravdu koju smo tad osećali nemoguće je opisati.“

A Čupa je srce od psa. Veoma je druželjubiv i veselo. Mnogo voli da se igra sa decom kao i sa drugim psima. Voli da se pozdravi sa svima u parku i na ulici. Neverovatno je umiljat, prati ih svuda po stanu, dočekuje na vratima, stalno gura njuškicu u krilo da se mazi. Veruje im i voli, onako kako sam pas ume – bezuslovno i snažno.

I u Šumicama je razdrahan. Korača veselo pored Noe, koji ipak na čudan bebeći način pokazuje da je svestan da je drugačiji. Ne skače mu po leđima i strpljivo prati njegov ritam hoda. On direktno pokazuje sreću što je napolju, jedino ne voli rešetke po stazama koje uporno obilazi, prebacivši se na tom delu puta na zemljani deo. I dok ga mali psi prvo uplašeno posmatraju, većina vlasnika ih ohrabruje da dođu da se pozdrave. Čini se da su veliki psi više obzirni. A ljudi? Mladi roditelji sa malom decom obavezno prilaze da ga zajedno pomaze i obavezno pitaju šta mu se desilo sa nogama. Ima i onih čudnih prolaznika bez pasa koji se prave da ga ne primećuju ili im izraz lica

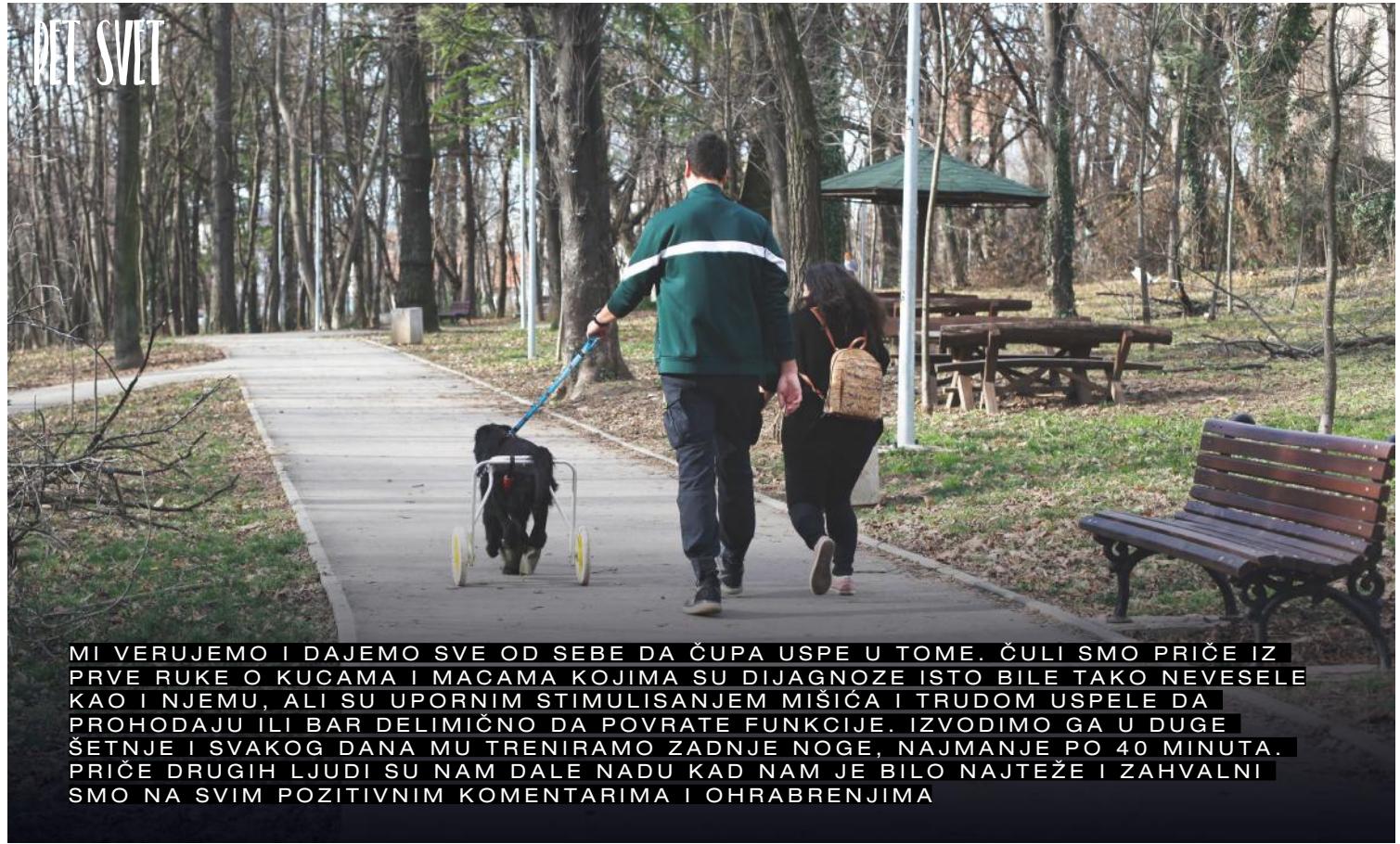
odaje potpunu bezosećajnost. Maja i Jovan to ne vide, osmeh upućuju većini pozitivnih i njima predstavljaju Čupu i njegove ljubavi i slabosti.

„Gospodin Čupa ne voli da se kupa, niti je preterano srećan zbog pelenica koje mora da nosi zbog cistitisa. Ali stvarno je miran i poslušan, njegovo negodovanje se uglavnom svodi na gundjanje. Obožava druge pse, svima prilazi i hoće sa svima da se upozna i druži. Čak i skače kad se zaigra sa nekim psom, kreće jurnjava oko drveća, što je malo i nezgodno jer ne možemo da mu skinemo povodac, kako se kolica ne bi prevrnula usled njegove težine. Dosta manji psi se isprva uplaše, naročito zbog njegove veličine, a zatim i zbog kolica – ali posle inicijalnog šoka, skoro svi shvate da on nije agresivan i da samo želi da se igra.

Ono što je definitivno zahtevno jeste da mu je neophodna 24-časovna briga.“

„Sreća je što radimo od kuće usled pandemije, pa možemo ceo dan da budemo uz njega. Nije lako jer je potrebno dosta odričanja – pre svega slobodnog vremena. Ipak, nije nam žao jer ga volimo i draga nam je da je bolje i da je srećan.“

O prognozama je teško pričati jer njegova budućnost nije tako sjajna, ali nada postoji.



MI VERUJEMO I DAJEMO SVE OD SEBE DA ČUPA USPE U TOME. ČULI SMO PRIČE IZ PRVE RUKE O KUCAMA I MACAMA KOJIMA SU DIJAGNOZE ISTO BILE TAKO NEVESELE KAO I NJEMU, ALI SU UPORNIM STIMULISANJEM MIŠIĆA I TRUDOM USPELE DA PROHODAJU ILI BAR DELIMIČNO DA POV RATE FUNKCIJE. IZVODIMO GA U DUGE ŠETNJE I SVAKOG DANA MU TRENI RAMO ZADNJE NOGE, NAJMANJE PO 40 MINUTA. PRIČE DRUGIH LJUDI SU NAM DALE NADU KAD NAM JE BILO NAJTEŽE I ZAHVALNI SMO NA SVIM POZITIVNIM KOMENTARIMA I OHRABRE NJIMA

„Veterinar u suštini nije dao previše prostora za nadu, ali mi ga redovno izvodimo i samostalno mu vežbamo zadnje noge. Trudimo se da mu stimulišemo mišiće što više i dajemo mu vitaminske suplemente koji pospešuju rad nerava. Uočavamo mala poboljšanja (pomera zadnje noge prilikom šetnje a i kod kuće) i nadamo se potpunom oporavku.

Uz prijatelje i dobre ljude uspevaju da prebrode sve teške situacije.

Lečenje je bilo veoma skupo – od prvih snimaka, preko lekova, pelena, zavoja, srebrnih gaza, pa sve do operacije i onoga posle. Operacija je iznosila 800 evra, a Maja i Jovan kažu da su još uvek dužni veterinaru za period koji je Čupa proveo u da se oporavi u stacionaru.

„Hvala mu što nam je izašao u susret, pa je dozvolio da mu dajemo na rate jer ne znam kako bismo izašli na kraj sa svim. Samo na pelene, prilikom oporavka, utrošeno je oko 350 evra. Najviše pomoći dobili smo od prijatelja, porodice i komšija – dosta njih je doniralo i za operaciju i za pelene, srebrne gaze i lekove. Komšije su nam dolazile s hranom i gazama jer su bili upućeni u sve i želeti su nekako da pomognu“, ističe Maja.

A kod kuće Čupa zna da bude razdrahan, uostalom kao i svi drugi tinejdž psi, pravi haos. Do sada je pojeo više cipela i papuča nego što su u stanju da priušte.

Kada su ga doveli u stan, tu je bio

mačak Stami, kog je Maja spasila sa drugaricama prošle godine u okolini Šapca. Imao je fizičku povredu glave, ali se potpuno oporavio. On nije dirao Čupu, ležao je pored njega i njuškao ga je s vremena na vreme. Zbog rane na Čupinoj nozi i svih komplikacija, Stami je privremeno prebačen kod Majine mame u stan, koja ima još dve mace, pa Stami ima društvo.

Inače i Jovan obožava životinje i uvek kada je u prilici trudi se da im pomogne.

Ta ljubav je postala još jača kad je pre 12 godina njegova mama spasila njihovog prvog psa, staforda Cezara. Nakon njega, spasio je još četiri psa sa ulice, od kojih je jedan uspešno udomljen preko poznanika u Velikoj Britaniji. O njegovim kucama trenutno brine njegova sestra dok se Čupa ne oporavi.

Na pitanje odakle toliko ljubavi i požrtvovanja, ovi mladi ljudi odgovaraju: „Oboje volimo životinje i teško nam pada što je situacija u ovoj zemlji toliko strašna da one nemaju nikakva prava. Prosto nema zakona da kazni neodgovorne vlasnike i neljude koji ih strateški truju, tuku i maltretiraju. I u mojoj a i u Jovanovoj

porodici svi su voleli životinje i vaspitani smo tako da pomognemo svakom stvorenju u nevolji. A Jovan oduvek mašta o velikoj kući u koju bi mogao da dovodi latalice i učini sve što je u njegovoj moći da im pomogne. Uzori su mu Takis sa Krita i Soidog sa Tajlanda, čijim azilima redovno donira.“

GOSPODIN ČUPA  
NE VOLI DA SE  
KUPA, NITI JE  
PRETERANO  
SREĆAN ZBOG  
PELENICA KOJE  
MORA DA NOSI  
ZBOG CISTITISA.  
ALI STVARNO  
JE MIRAN I  
POSLUŠAN,  
NJEGOVO  
NEGODOVANJE  
SE UGLAVNOM  
SVODI NA  
GUNDANJE.  
OBOŽAVA DRUGE  
PSE, SVIMA  
PRILAZI I HOĆE  
SA SVIMA DA SE  
UPOZNA I DRUŽI

Inače, Maja i Jovan rade u jednoj IT kompaniji. Slobodno vreme uglavnom provode u prirodi po planinama, pećinama i u obilascima raznih lepih gradova sa zanimljivom arhitekturom. Oboje vole da fotografiju raznorazne detalje – ponajviše zanimljive zgrade, grafite i murale.

A šta im je najteže?

„Mi verujemo i dajemo sve od sebe da Čupa uspe u tome. Čuli smo priče iz prve ruke o kucama i macama kojima je dijagnoza isto bila tako nevesela kao i njemu,

ali su upornim stimulisanjem mišića i trudom uspeli da prohodaju ili bar delimično da povrate funkcije. Izvodimo ga u duge šetnje i svakog dana mu treniramo zadnje noge, najmanje po 40 minuta. Priče drugih ljudi su nam dale nadu kad nam je bilo najteže i zahvalni smo na svim pozitivnim komentarima i ohrabrenjima.“

**FURINA**

**Friskies**

**BEZ DODATKU  
WEŚTAČKICH  
BOJA**

**FURINA** [www.furina.com](http://www.furina.com)

## Zaobljene forme

Krevetac za pse i mačke može da bude klasičnog oblika, ali možete i da iskočite iz standardnih okvira i svom ljubimcu i domu priuštite estetski doživljaj koji će ulepšati vašu svakodnevnicu i životni prostor. Takav dizajnerski komad je krevet *MiaCara Covo Dog Lounge Letto*, koji je dizajnirao arhitekta i dizajner enterijera kako bi vaš pas ili mala uživali u beskompromisnoj udobnosti sa dizajnerskim pečatom.

Kružna forma i kvalitetno drvo zadovoljavaju estetske kriterijume, ali ovaj oblik je omiljen među psima jer im pruža osećaj ušuškanosti i skrovišta!



## LJUBIMCI SA STILOM

DRAGI LJUBITELJI PASA I MAČAKA, MODNI DODACI, PROIZVODI ZA NEGU I DIZAJNERSKI PREDMETI PROŠIRILI SU SE IZ LJUDSKOG SVETA I ZAKORAČILI U SVET NAŠIH LJUBIMACA! VREME JE ZA INSPIRACIJU!

Zimski meseci nam već pokazuju da su ulice i parkovi modne piste za naše pse, a domovi za naše mace, i to ne samo iz estetskih već i iz praktičnih razloga! Neki psi bolje podnose hladnoću, dok je drugima manje toplo, pa im je potrebna zaštitna odeća. Sa druge strane, ako koračate svetom nege i higijene, proizvodi za kućne ljubimce se već nalaze na policama vašeg kupatila. Dizajnerski predmeti koji su deo vašeg zajedničkog doma jesu posebna sfera u kojoj jednako uživaju ljubimci, ali i vaš enterijer. Odabrali smo najlepše dizajnerske komade kako bismo se inspirisali i spojili lepo i korisno za vas i vašeg ljubimca!

**Neka vaš ljubimac živi i hoda sa stilom!**



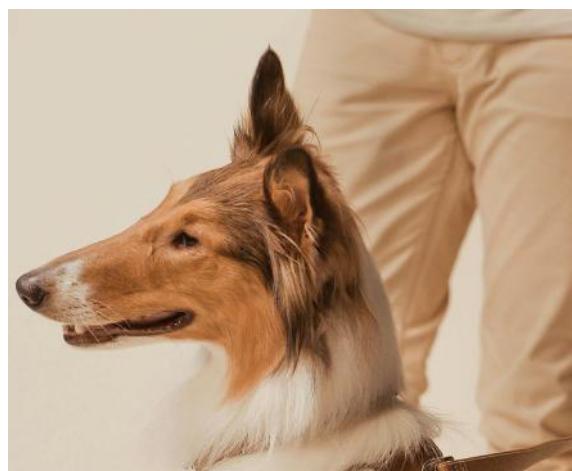
## Četkanje je uživanje

Četka za pse bez drške namenjena psima sa dugom dlakom izrađena od najkvalitetnijih materijala i prilagođena potrebama i najkrznatijih pasa jeste predmet koji će obožavati. Vi, zato što će vaš pas uvek imati meko krvno na dodir kada se mazite, ali i vaš ljubimac koji će osim četkanja dobiti i masažu jer su vrhovi četke dizajnirani tako da stimulišu uživanje pri svakom pokretu! Četka je izrađena od nauljenog bukovog drveta i pristaje svim rukama bez obzira na veličinu, i to zahvaljujući elastičnoj traci na vrhu četke.z



### Ušuškaj me nežno!

Ušuškavanje tokom hladnih dana je nezaobilazna aktivnost u kojoj uživaju mališani, odrasli, ali i psi! A kako ušuškavanje ne bi bilo rezervisano samo za kuću, ponesite ga sa sobom. Ukoliko se pitate kako, odgovor se krije u odabiru jaknice od mekog materijala koji greje vašeg ljubimca pri svakom koraku, a uz to postaje neodoljivo sladak uz H&M Teddy jaknicu sa rajsferšlusom u dva tona, sa džepom na leđima.



### Vrhunski kvalitet

Am Paggerie Colombo ostavlja utisak već na prvi pogled kako svojim prefinjenim dizajnom koji jednako dobro pristaje manjim i većim psima, tako i kvalitetom izrade. Naime, am je izrađen od najkvalitetnije kože na tržištu koja je istovremeno izrdžljiva i može da isprati i najaktivnije pse, ali i veoma udobna kako bi oni neometano mogli da se kreću.





## Omiljeni kutak

Neka vaša mačka dostigne nove visine s prelepm Alto Vall Climber konceptom.

Dizajniran ekskluzivno u renomiranom danskom dizajnerskom studiju Hans Thige & Co., Alto je inspirisan najnovijim trendovima u skandinavskom dizajnu. Moderni životni prostori, posebno u stanovima, ne dozvoljavaju glomazne komade mačjeg nameštaja, tako da je ovaj tim dizajnera radio na tome da pametno kombinuje više funkcija u jednom elegantnom objektu, koji se neprimetno uklapa u vaš dom, dok istovremeno pruža vašoj mački beskrajne mogućnosti za igru, odmor i san.

## Dva lica

Šta kažete na parka prsluk sa dva lica – žuta ili narandžasta boja bira se zavisno od vašeg raspoloženja. U oba slučaja zagarantovana je toplota za vašeg ljubimca, pa o tome ne morate da brinete. Lako se održava mašinskim pranjem i dizajniran je tako da vaš pas može slobodno da se kreće ili trči punim tempom ukoliko želi, i to bez ikakvih zatezanja ili nelagodnosti. Vetur, zima ili kiša vašem psu ne mogu ništa, a vedre boje jednostavno teraju oblake tokom sivih dana!



## Za savršeno meku dlaku

Ako tražite efikasan šampon za pse, predlažemo da se Pride+Groom brend nađe na vašem radaru. Filozofija brenda je da „kvalitet šampona za pse treba da bude u skladu sa istim standardima kao i proizvodi koje koriste ljudi“. Njihovi proizvodi su potpuno prirođeni i napravljeni od sastojaka kao što je ulje avokada za hidrataciju i svrab, koren belog sleza za ubijanje bakterija i lečenje upala.

Šampon Shredder je napravljen za pse sa debljim krznom koji često i razvijaju perut, dok je šampon protiv osipa za pse sa finom dlakom. Postoji i opcija za pse sa osetljivom kožom za obe vrste krzna.



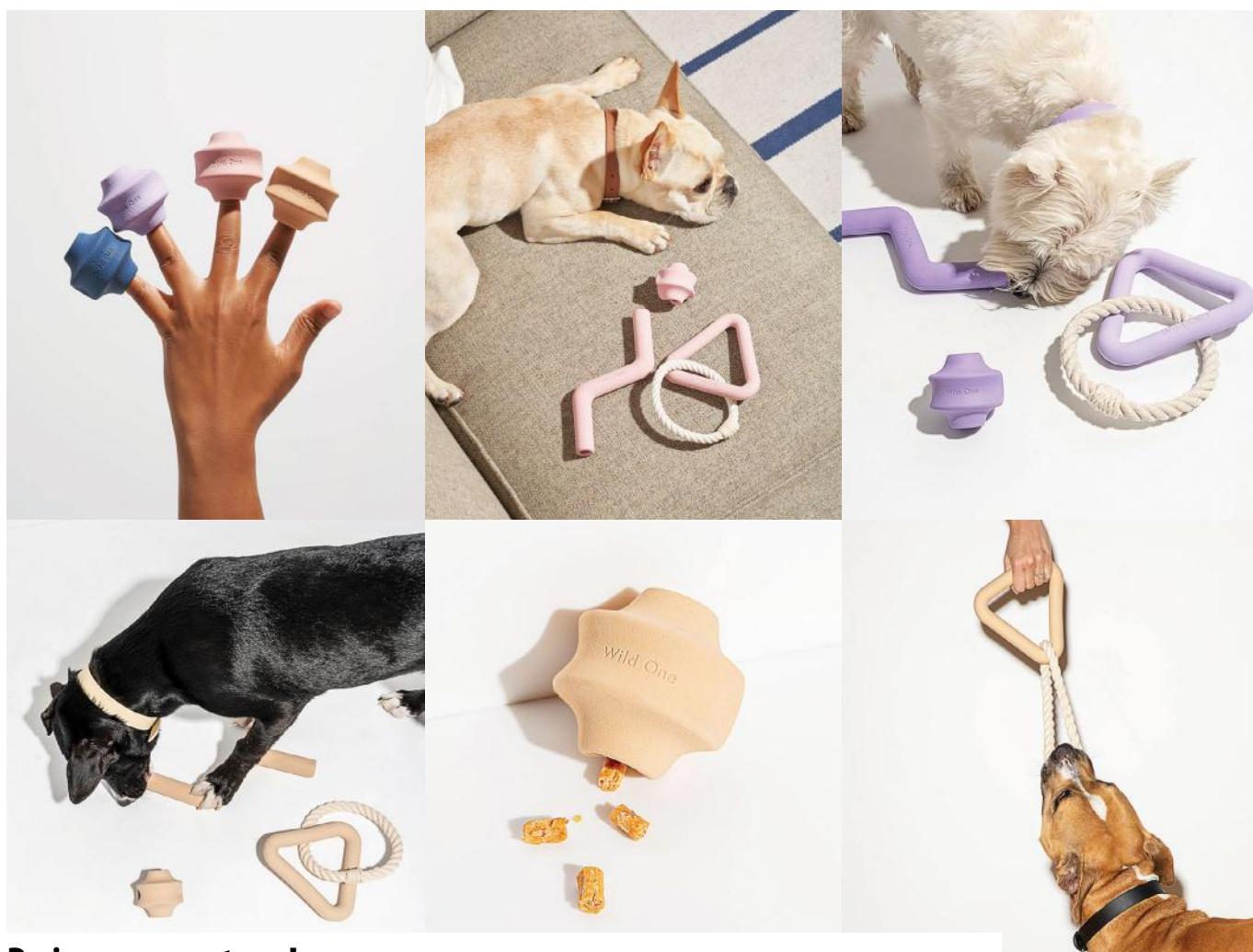
## Meko, mekše, najmekše

Mace vole da se ušuškaju, da im bude mekano i toplo, pa ih tako često nalazimo ispod prekrivača, jorgana ili čebeta. Ali oni vrlo često ne potraju dugo jer mačke vole da ih čupkaju, grebuckaju i rade sve ono što mačke rade. Zato je *CatNap* prekrivač stvoren za njih i to bukvalno jer im pruža sve što žele, a otporan na grebanje i vodootoporan! Vaš nameštaj je sa njim zaštićen, a vaša maca zadovoljno prede! Idealno, zar ne!



## Za nežne šape koje volimo

Hladni meseci, sneg i led donose nam zimske čarolije sa našim psima, ali i mnogo iritirane šape ukoliko prolazimo sa njima preko soli koja se nalazi na ulicama. Zato je redovno pranje šapa posle šetnje neophodno, ali i nega! *Paw Care – Lila Loves It* je preparat namenjen psima sa osetljivim šapama ili psima čije su šape izložene štetnim uticajima životne sredine kao što je pomenuta so na ulicama. Ovaj preparat štiti i hidrira, dok istovremeno pomaže u zarastanju ogrebanih šapa. *Paw Care* razvili su veterinari i laboratorijski stručnjaci i sadrži samo prirodne sastojke.



## Da igra ne prestane!

*Wild One Toys* set igračaka je sve što vam je potrebno da igra ne prestane bez obzira na to da li imate štene ili odraslog psa! Set sadrži sve – od loptica za bacanje, preko onih za vuču, do onih koji vežbaju vilicu i preciznost. Igračke su dizajnirane tako da ne morate da pravite kompromise u pogledu estetike ili funkcionalnosti. Svaka igračka ima ojačano jezgro za dodatnu snagu i pametno osmišljene karakteristike dizajna za veće angažovanje vašeg psa! Drugim rečima, vaš pas će igru sa vama voleti više!

Kada biramo hranu za naše pse, stručnjaci savetuju da je važno da ona bude premium kvaliteta, te da odgovara različitim jedinstvenim potrebama naših ljubimaca. Koje je pas rase – male, srednje ili velike, kog je uzrasta i koje su njegove specifične potrebe, sve se to uzima u obzir kada se biraju najbolji zalogaji za naše četvoronoge članove porodice.

# SUPER HRANA ZA SUPER LJUBIMCE

**PRONAĐITE IDEALNU PURINA PRO PLAN HRANU,  
UZ KOJU ĆE VAŠ PAS RASTI, RAZVIJATI SE ILI UŽIVATI U  
ODRASLOM DOBU POTPUNO ZDRAV, SJAJNE DLAKE I REPIĆA  
KOJIM MAŠE OD ZADOVOLJSTVA!**

## OPTISTART

**OPTISTART®** je segment kompletnih suvih hrana za štence, koje su posebno formulisane da zadovolje sve nutritivne potrebe štenaca različitih veličina i građe tela i da im omoguće zdrav rast i razvoj.

**PURINA PRO PLAN® OPTISTART** veterinari i nutricionisti su razvili sa posebnim sastojkom - kolostrumom (prvim majčinim mlekom). Istraživanja su pokazala da ukoliko štene hranite hranom koja je obogaćena kolostrumom, njihov imunski odgovor na vakcinaciju raste i do 50 odsto.



## OPTIBALANCE

**OPTIBALANCE®** je segment kompletne suve hrane za pse različitih veličina i građe tela, koje su posebno formulisane kako bi psi na efikasniji način mogli da apsorbuju sve hranjive materije koji su im potrebne. **PURINA® PRO PLAN®** sa OPTIBALANCE® konceptom je idealna kombinacija posebno odabranih i izbalansiranih hranljivih materija za odrasle pse.

## OPTIDERMA

**OPTIDERMA®** je segment kompletnih suvih hrana za štence i odrasle pse sa osetljivom kožom. OPTIDERMA® formula sadrži kombinaciju hranljivih materija koje pomažu da se podrži zdravlje kože i krvna. Odabrani izvori visokohranljivih proteina iz lososovog mesa uz dodatak patentiranog dermatološkog miksa nutrijenata (omega-3 masne kiseline, cink, vitamin A, kompleks vitamina B i vitamin E) osnažuju zdravlje kože i sprečavaju pojavu zapaljenja i eventualnih kožnih manifestacija alergija na komponente hrane.



## OPTIDIGEST

**OPTIDIGEST®** je segment kompletne suve hrane za štence i odrasle pse sa osetljivim varenjem. Sadrži veterinarsko-nutricionističku kombinaciju visokosvarljivih hranljivih materija čime se smanjuje opterećenje celog probavnog sistema. Zahvaljujući posebno odabranim prebioticima, ova hrana pomaže u stabilizaciji i poboljšanju kvaliteta crevne mikroflore, a sadržaj prirodne gline, bentonit, omogućava efikasnije izbacivanje štetnih materija i mikroorganizama i sprečava pojavu meke stolice.



## OPTIWEIGHT

**OPTIWEIGHT®** je posebno formulisana, kompletna, uravnotežena suva hrana za pse sa prekomernom telesnom masom, za sterilisane pse, kao i za pse sklone gojaznosti. Efekat zdravog mršavljenja ova formulacija hrane ostvaruje kombinacijom visokog nivoa svarljivih proteina, niskim sadržajem masti i adekvatnom količinom vlakana. Na taj način se reguliše apetit pasa uz održavanje idealne mišićne mase. Osim efekta na održavanje idealne telesne mase, ova formulacija sadrži i taurin, L-karnitin i omega-3 masne kiseline koji promovišu zdravlje srčanog mišića.



## OPTIPOWER

**OPTIPOWER®** je kompletna suva hrana za pse sa većom potrebom za energijom. Ovo je formulacija sa veoma velikom energetskom gustinom, što je idealno za aktivne pse. Kombinacija visokokvalitetnih hranljivih materija povećava izdržljivost pasa, ali i omogućava brži oporavak mišića i zglobova nakon fizičke aktivnosti. Zbog visokog sadržaja svarljivih proteina i masti ova hrana je i idealan izbor za gravidne ženke, kao i za ženke u laktaciji.



## OPTIAGE

**OPTIAGE®** je kompletna suva hrana za pse starije od sedam odnosno devet godina. **OPTIAGE®** formula je patentirana mešavina hranljivih materija koje dokazano povećavaju moždanu funkciju starijih pasa. Ova hrana sadrži ulja srednjeg lanca koja predstavljaju alternativni, čist izvor energije za mozak. Naučno je dokazano da ulja srednjih lanaca, porekлом iz kokosovog oraha, podstiču budnost i mentalnu oštrinu pasa. Pored ovih ulja, **OPTIAGE®** formulacija sadrži i visokosvarljive hranljive materije, kao i visok nivo antioksidanasa, koji usporavaju pojavu simptoma starenja, smanjuju bolnost i podstiču pokretljivost zglobova.

**PURINA®**  
**PRO PLAN®**

**Brinete li o dugoročnom  
zdravlju Vašeg psa?**

**OPTINUTRITION**





Za mačke  
prefinjenog ukusa



# VIDIMO SE NA INTERNETU, ALI I U SLEDEĆEM BROJU PET SVET MAGAZINA!



Da li ste znali...  
da Pet Svet Magazin možete  
prelistati ili poslati dragim  
prijateljima i na online adresi  
**petsvetmagazin.rs**



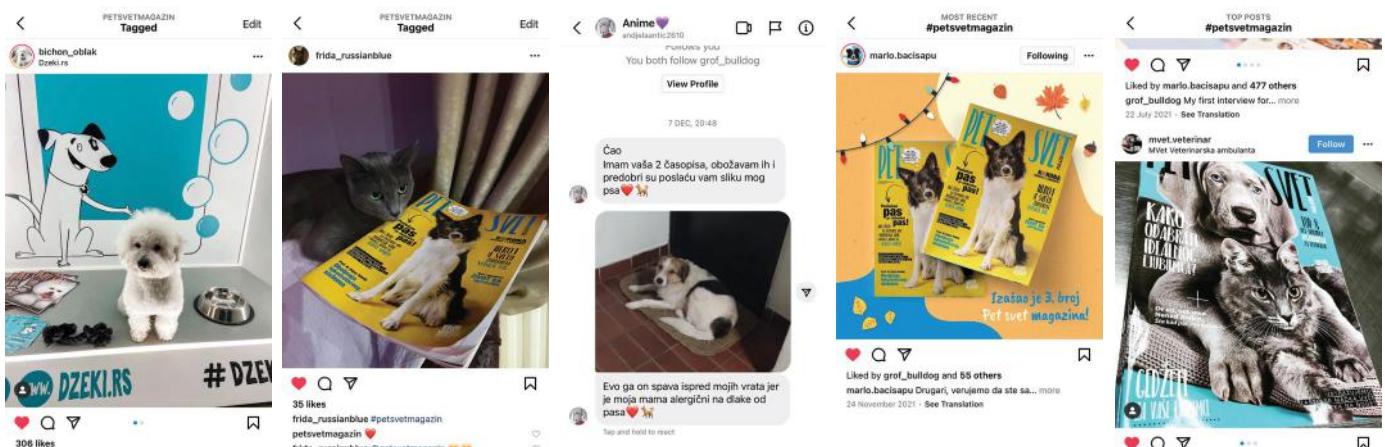
Skenirajte QR kod i  
pošaljite prijateljima  
elektronsko izdanje  
Pet Svet Magazina!



#PetSvetMagazin

redakcija@petsvetmagazin.rs

UKOLIKO ŽELITE DA FOTOGRAFIJU SVOG LJUBIMCA VIDITE U PET  
SVET MAGAZINU, POZIVAMO VAS DA POSTAVITE SVOJE OMILJENE  
SNIMKE NA INSTAGRAM UZ HAŠTAG #PETSVMETMAGAZIN  
ILI IH POŠALJETE MEJLOM NA REDAKCIJA@PETSVMETMAGAZIN.RS

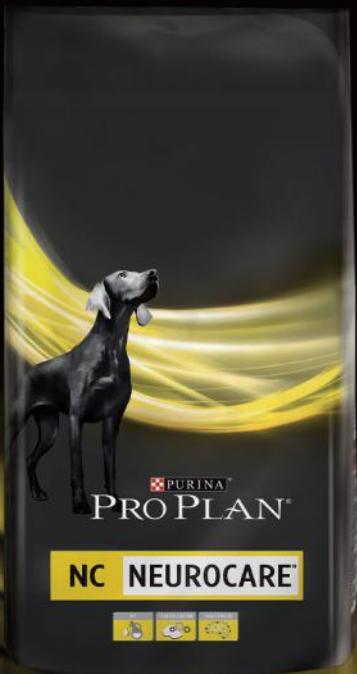


NAJBOLJE I NAJKREATIVNIJE FOTOGRAFIJE  
OBJAVLJUVAJEMO U SLEDEĆEM BROJU, ALI I  
NAGRAĐUJEMO PURINA PREMIUM HRANOM KOJA  
ODGOVARA BAŠ VAŠEM LJUBIMCU!

---

**RAZUMEVANJE  
MENTALNOG ZDRAVLJA  
VAŠEG PSA**

---



ИС НЕУРОКАРЕ

ЛЮБОВНИКИ



Vaš ljubimac, naša ljubav.<sup>®</sup>

---

# 50% JAČI IMUNSKI ODGOVOR ŠTENACA

---

PURINA<sup>®</sup>  
PRO PLAN<sup>®</sup>



PURINA<sup>®</sup>

Vaš ljubimac, naša ljubav.<sup>®</sup>

